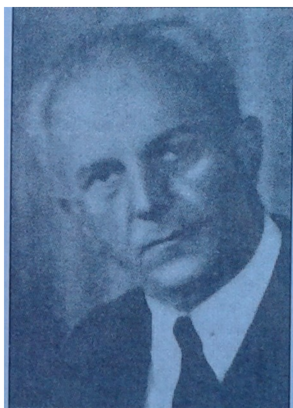
Dr. Málnási Ödön: Magyar mártyrok

Málnási Ödön

Tartalom

BÁCSKAY-BENCSIK BÉLA
PÁTER KÁROLYI BERNÁT
AZ APÁM
EPILÓGUS

A kiadó előszava

Dr. Málnási Ödön professzort, a "Magyar Mártyrok" szerzőjét csak annyiban óhajtjuk olvasóinknak bemutatni. amennyiben a könyv tárgyának megértése ezt megkívánja.
Katolikus papnövendék volt amikor az első világháborúba önként jelentkezésével a harctérre ment és vitézségével sok hadikitüntetésre érdemesült. Rajparancsnokként kezdte és zászlóaljparancsnokként végezte az első világháborúban harctéri szolgálatát.
Fiatalon két egyetemet végzett: jogi-államtudományit és filozófiait. Summa cum laude filozófiai doktor lett 1924-ben. 42 tudományos könyve jelent meg, túlnyomóan történelmi. Ezek közül egyiket (Turenne) 1927-ben a Francia Tudományos Akadémia, másikat (Marsigli) 1937-ben az Olasz Tudományos Akadémia, egy harmadikat (Csáky kardinális) pedig 1933-ban XI. Pius pápa tüntette ki. 1934-ben már az isztambuli tudományegyetemre kapott tanári meghívást, de nemzetétől nem tudott elválni. Berlin és Ankara, Helsinki és Róma között járogatta Európát és mindenhol tudományos kutatásokat végzett (történelem, üzemi szociálpolitika, tudománypolitika). Egyik tudománypolitikai értekezése 1942-ben 16 nyelven jelent meg. A budapesti rádiónak alapításától kezdve történelmi előadója volt.
De Málnási Ödön nem ezek miatt üldözött személy. Bibliai hitvallói tevékenysége miatt 1920 óta nyíltan antibolsevista, de a Szentírás igazságait ezernyi beszédében és sokszáz vezércikkében ugyanúgy reá olvassa közel négy évtized óta a bolsevistákra, mint a reformpolitikát meggátoló polgári politikusokra. Szent Ágoston, Savonarola, Capistrano és Giardano Bruno harcos világnézeti keveréke. Ezért csak a világosság fiai értik meg és követik, míg e világ, a sötétség fiai üldözik. Korunk keresztény kultúrájának egyik válságtünete az, hogy dr. Málnási professzort 1957-ben az USA-ból ugyanazok üldözték ki, mint akik 1945-ben Budapesten a bolsevisták parancsára bebörtönözték.

A magyar mártyrok egy kis töredékéről szóló írása is szörnyű vádirat mindazok ellen, akik a magyarság vezetőiből a leggondosabban összeválogatták a legöntudatosabb keresztény hitvallókat és a legöntudatosabb antibolsevistákat, hogy ezeknek elpusztítása a Szovjet számára a teljes győzelmet tartósítsa.
A magyarságnak soktízezer mártyrt termelt 19456 óta a bolsevizmus. Az a néhány lelki mozaik, amelyet dr. Málnási professzor ezen műve nyújt az olvasónak, jellemző a magyar mártyrok tízezreire is.
Kívánatos, hogy olvasóink olyan megértéssel és együttérzéssel fogadják ezen művecskét, mint amilyen kegyelettel állítunk a magyar mártyroknak emléket ezen munka kiadása által
London, 1958 június 28.
A kiadó.

A könyv első kiadását a magyarság nagy mártyrjai iránt kegyelettel viselkedő magyar emigráció hat hét alatt maradéktalanul felvásárolta. Ez a kegyeletkifejezés engem is arra kötelez, hogy a könyv második kiadásával azon izzó magyar emigránsok érdeklődését is kielégítsem, akik az első kiadást nem tudták megszerezni.
Mortui viventes obligant
London. 1958 szeptember 15.
A kiadó.

A SZERZŐ ELŐSZAVA

A második világháború végén a magyar antibolsevista politikusok zöme a kommunisták várható kegyetlen bosszúja elöl Németországba menekült Velük együtt, 1920-tól 1944 végéig nyílt antibolsevista múltam miatt én is. Abban a naiv feltevésben vártuk az USA hadseregének előrenyomulását, hogy egyetemes keresztény világnézetünkkel szolidáris lesz és megvéd bennünket a Szovjet érthető bosszújával szemben. Azonban egészen más történt Azóta minden részletében tisztázódott az akkor váratlan fordulat.
Nürnbergben sajátos erők sűrűsödtek ítélkezésre. Az USA chief prosecutor-a (fővádlója), Roosevelt bizalmas embere, Róbert H. Jackson igazságügyminiszter volt és 1945 május 12-én lett nürnbergi fővádló. Neki még volt az igazság iránti jogászi érzéke, mert a minden korábbi büntetőjoggal elvi ellentétbe jutott ex postfacto (visszaható) alapon való ítélkezésért a felelősséget elismerte. A nürnbergi per megnyitásakor mondotta: "Sose feledjék, hogy azok a feljegyzések, amelyek alapján mi ítélkezünk, lesznek azok a feljegyzések, amelyek alapján holnap, a történelem mi felettünk fog ítélkezni. S e méregpohár, amelyet ezeknek a vádlottaknak nyújtunk, a mi ajkainkat is érinti! Visszaható alapon kellett bűncselekményekben elmarasztalni olyanokat, akik a cselekményük elkövetésekor az akkori hatályos tételes törvények szerint bűncselekményt nem valósítottak meg, és csak a háborúba győztes felek, közöttük a Szovjet alkalmi bírái visszaható erővel minősítették cselekményeiket bűncselekményeknek. De míg Jackson még jogi alapon állott, addig már munkatársai között mások is voltak. Két nürnbergi USA ügyészt: Otto Verbert és Kurt Pongert 1952 decemberben a Szovjet javára folytatott kémkedésért az FBI letartóztatta. Vajon csak 1952-ben léptek a Szovjet szolgálatba? 1945-ben kinek érdekében tevékenykedtek Jackson mellett?

Tény az. hogy az USA-val belső szövetségben volt Szovjet többszöri sürgetésére Jackson 1945 júniusában magához hívatta az USA Army Office of Strategie Services magyar csoportjának vezetőjét, Martin Himlert, és arra utasította, hogy 10-12 magyar háborús bűnöst tartóztasson le felelősségre vonás, Nürnbergben való elítélés céljából. Az eset alkalmával Jacksonnál volt Donovan tábornok és Amen ezredes is. Martin Himler az USA-ban megjelenő Magyar Bányászlap 1953 szeptemberi számában önleleplezően dicsekszik egy hosszú cikkében, hogy Jacksonnal szemben 20 percig sorolta fel érveit, hogy nem tizenkettőt, hanem az éppen nála levő névsor szerint sok százat kell letartóztatni, és nem Nürnbergbe vinni, hanem Budapestre, hogy a "magyar nép" ítélkezhessen azok fölött, akik nem politikai bűnösök, hanem egész közönséges tolvajok, rablók és gyilkosok. Jackson ezzel szemben az USA történelméből vett példákkal igazolta, hogy az USA politikai emigránsoknak mindig menedéket, oltalmat adott és ettől most sem lehet eltérni. Azonban Martin Himler addig ismételte érveit, amelyekről ma mindenki tudja, hogy egész közönséges hazugságok, rágalmak voltak, amíg sikerült Jacksont félrevezetni, és sokszáz becsületes magyar antibolsevistának a Szovjet budapesti politikai cirkusza arénájára ad bestias hazaszállításához hozzájárulást elnyerni.

Érdemes közelebbről megnézni ki volt ez a Martin Himler? Hogyan jutott az OSS magyar csoportjának vezetéséhez?

Martin Himler az USA-ba régebbben kivándorolt magyar bányászok takarékdolláraiból alapított bányavállalkozás csalárd csődjén meggazdagodott személy. New Yorkban régóta egy magyar nyelvű kommunista újság jelenik meg AZ EMBER címen, amelynek szerkesztője, Göndör (Krausz) Ferenc (Nathan) és Deák Zoltán, a roosevelti USA-Szovjet nagy szerelem idejében az OSS magyar csoportja élére barátjukat, Martin Himlert ajánlották. Ezen harcos kommunisták ajánlatára az OSS magyar csoportja élére került, több mint gyanús múltú személy érthető okokból addig ellenkezett Jacksonnal, míg sikerült a gondosan összeválogatott magyar antibolsevista vezetőknek a budapesti szovjet pribékek számára való kiadatását kieszközölni. És Jacksont már befolyásolhatták szovjet kémeknek bizonyult közvetlen munkatársai is.
Amikor az egész USA-zónában az ál-Smith kapitány közreműködésével foganatosított

letartóztatások és a kiadatási szándék nyilvánosságra került, akkor Rohracher salzburgi hercegének azonnal interveniált a kitűnő keresztény politikusok kiszolgáltatásának megakadályozása céljából, azután Patton és Patch USA tábornokok a főhadiszálláson tiltakoztak a kiadatás ellen, de - mint Julius Eppstein amerikai publicista eldicsekedte ezt - az UNRA javaslatára - General of the Army Dwight Eisenhower és a washingtoni nagyvezérkar szigorú parancsokat adott a nagy gonddal összeválogatott magyar antibolsevista vezetők kiadatására.

Nem volt kétséges, hogy a Szovjet a mindenre kapható, karrierista és politikai kis-zsoldos, hazaáruló kollaboránsok segítségével a kiadott hazafiak zömét el fogja pusztítani, és így egy kitűnő kis nemzet veszti el a bolsevizmus elleni harcához vezetőt. Martin Himler személyesen adta át a legkülönbözőbb címeken áldozatait a budapesti politikai rendőrség kommunista vezetőjének, Péter (Auspitz) Gábor (Benjamin)
sztálin-berija munkatársnak, együtt le is fényképeztették magukat s mikor már majdnem minden veszélyes antibolsevista vezető megkapta a halálos, vagy hosszú fegyházas ítéletét, akkor az USA leállította a további kiadatásokat és visszatért a politikai asylum joggyakorlatára.
A borzalmas keresztényárulást még az USA-ban is észrevették, És az ügy hátterének tisztázására többször kértek vizsgálatot. Így H. Bosch new-yorki republikánus képviselő is 1955 áprilisában a Kongresszus utasítását kérte az ilyen alakban végrehajtott "erőszakolt repatriálási politika" szigorú kivizsgálására, de mindig akadnak látszólagos titokzatos
kezek, amelyek ennek a probolsevista bűnszövetkezetnek továbbműködését megmentik.

Ilyen előzmények után többszáz magyar hazafit 1945 őszen az USA OSS-e a budapesti kommunista politikai rendőrségnek kiadott Közöttük engem is a harmadik repülőgépen szállítottak haza. Öt szovjetellenes háborús vezércikkemért 7 évi fegyházbüntetést kaptam, amelyet további másfél évvel toldottak meg, és azután amnesztiával engedtek ki... A közel kilenc év alatt sok magyar hazafival voltam egyazon zárkában, mert a börtönzárkák fegyenceit állandóan átcsoportosították. Akik pedig nem voltak zárkatársaim, azokkal a napi sétán - ha volt ilyen, - igyekeztünk élményeinket kicserélni. Oly kevesen maradtunk életben s a kevés életbenmaradt közül oly kevésnek mestersége a tollforgatás, hogy nemcsak nemzetem becsülete, de az egész kereszténység iránti kötelességemnek tekintem a fegyházakban velem együtt volt hazafiak közül Harmincnyolcról olyan adatokat elmondani, amelyekből minden becsületes olvasó megállapíthatja, hogy a bolsevisták és gaz kollaboránsaik kiket kiáltottak ki főbűnösöknek?
De az egyes személyekről még általában megállapítani kívánom, hogy a 38 közül csak 24 volt közeli barátom, viszont sok közeli barátomról nem emlékezhettem meg, mert csak egy födél alatt voltam velük, de nem volt alkalmam velük beszélgetni. Másrészt a felsorolt, jellemzett 38 személy körül csak nyolc nemzetiszocialista, kettő Imrédy-párti (Magyar Megújulás Pártja), viszont velem együtt 23 pártonkívüli volt. A 38 személyből csak 27-et mutattam be az OSS által elpusztításra átdobott keresztény hazafiakból, és a többi olyan, aki nem menekült Magyarországról Nyugatra, és közvetlenül a kommunista rendőrség tartóztatta le.
Elítélésünk előzményeiből még be kell mutatnom az akkori nyomozási vádeljárási és bírói gyakorlatot.
Ahogy a szovjet hadsereg Magyarországra bevonult, nyomban mindenhol új politikai rendőrség alakult meg, amelynek tagjai kevés kivétellel a magyar királyi honvédség munkaszolgálatosai egy részéből Klár Zoltán által szervezett Munkaszolgálatosok Bajtársi Egyesületének tagjai voltak. Ezen politikai nyomozók egyöntetű tortúrái is módszereiből már akkor lehetett következtetni, hogy csakis a Szovjettől. Berijáéktól kaphatták a gyors kiképzést amely inkább csak a nyomozás technikájára szorítkozhatott. Mi volt a technikájuk?
A tízezrével elfogott hazafiak 20 körme alá 10-10 gombostűt vertek, s azután gumibottal összes körmeiket leverték, le-mani-pedikűrözték. Vagy: az áldozatot seprűnyélre kötve, talpával felfelé fordítva, talpait órákon át gumibottal addig csépelték, míg kétszeresére dagadt aztán arra kényszerítették, hogy vödör hideg vízben áztassa lábait. Vagy: az áldozatról lehúzták harisnyáit szájába nyomták. hogy ne tudjon ordítani, még egy gázálarcot is rákötöttek hangfogónak, azután hozzáfogtak a legkülönfélébb munkához": nemiszervét gumibottal cafatokra verték

vagy vékony üvegcsövet nyomtak bele, és vaskalapáccsal addig verték, míg az üvegcső apró szilánkonként bepréselődött. Az ilyen áldozat két év múlva is sírt ahányszor örökké gennyező nemiszervén vizelnie kellett. (Rosenberg Ibolya vezette be ezt a kínzási módszert.) Vagy: az áldozat nemiszervét íróasztal fióknyílásban tördelték. Vagy: az áldozat nemiszervére 2-3 gumiragasztó sallert kötöttek, meggyújtották és így a nemiszervet teljesen leégették. (Dr. Farkas Ferenc ügyvéden kipróbált módszer, azután általános.) Ha nő volt az áldozat akkor nemiszervét addig döfködtek gumibotokkal míg véresen kifordult és az áldozat hónapokon belül szörnyű kínok között meghalt. Vagy az áldozatot hátra-fektetve lekötötték, hasára vaslábos alá patkányt kötöttek, a másik vaslábosba föléje égő parazsat tettek, és így a patkányt arra késztették, hogy az áldozat hasán keresztül fúrja magát és elmeneküljön a megsüléstől. (Dr. Böhm Ferencen kipróbált módszer.) De a leggyakoribb volt az, hogy az áldozatot nagyon sokan megrohanták, földre gy gyömöszölték és végtagjaira állva gumibotokkal csoportokban váltva egymást órákon keresztül addig csépelték, míg egész leste. feje csupa seb és vér volt. Ilyen kínzások közben egyedük a budapesti központjukban, az Andrássy út 60-ban naponként legalább 30-40 halt borzalmas mártyr halált. Aki életben maradt, az gondolkodás nélkül aláírta az általuk előre megfogalmazott jegyzőkönyvet, mert számára a mielőbbi felakasztás megváltást jelentett a borzalmas kínzásoktól. Ha a „népügyészségen" eszébe jutott a kínzásokra hivatkozva vallomását visszavonni, vagy ezt a csőcseléknek is legaljából összeszedett népbíróság előtt merészelte megtenni, akkor nyomban visszaadták „pótnyomozás"-ra a politikai rendőrségre, ahol újabb borzalmas kínzások után vállalta önmaga ellen a hamis vallomást, hogy végre felakasszák. A legtöbb áldozatnak legalább 50-100 zsidó meggyilkolását kellett elismernie. Ha össze lehetett volna szedni ezen rendőrségi jegyzőkönyveket, akkor kiderült volna, hogy Ábrahám óta egész földünkön együttvéve sem élt annyi zsidó, mint amennyinek meggyilkolását az ilyen tortúrákkal készült jegyzőkönyvek számadatainak összegezéséből ki lehetett volna mutatni.
Természetesen a sok kínzásnak elsősorban a zsarolás volt a célja. Amikor az áldozat megkapta a halálos ítéletet, akkor az áldozat kétségbeesett családjánál megjelent egy közvetítő ügyvéd és megkezdődött az alku. Átlag 1000-1200 gramm aranyért a kétrendbeli sikkasztóból köztársasági elnökké előléptetett személyhez felterjesztenék a kegyelmi kérvényt, az aranyon osztozott a politikai rendőrség ez ügyben verő csoportja, az előadó népügyész, a népbíróság tanácsának tagjai és a kijáró ügyvéd. Azután az elnök megkegyelmezett. Az ügyvéd perújítást kért, egy másik tanács megállapította (200-300 gramm aranyért) a bűncselekmény hiányát, és közülünk sorjában vitték ki szabadlábra a már alaktalanra vert támolygó, volt halálos elítélteket. Természetesen ha az egész rokonság nem tudta összekaparni a kívánt aranyai, akkor az áldozatot felakasztották, de esetleg csak 6-8 hónap múlva. Addig a halálos zárkában tartották, hogy a zsaroló bűnszövetkezetek kijáró ügyvédjeinek idejük legyen felhajtani az aranyat. Mert az akasztásból közvetlen hasznuk nem volt.
A történelmi hűség kedvéért foglalkozni kívánok a felelősséggel is. A Gyűjtőfogházban össze voltam zárva olyan politikai fogollyal, aki a baloldali szocialista, de becsületes Reis igazságügyminiszternél volt akkor, midőn Ries az államtitkárját Pfeiffer Zoltán, a szovjet érdekeit kiszolgáló népbírósági törvény kodifikátorát figyelmeztette: verje szét a zsaroló népbírósági tanácsokat mert szégyene a forradalomnak. Pfeiffer mindent megígért, de a garázdálkodás tovább folyt Csak amikor áttelepült New Yorkba, akkor kezdtek sorjában letartóztatni a népbírákat zsarolásért. Az engem elítélő csavargók egy része is 1949 nyarán velem egy épületbe voltak zárva a Gyűjtőfogházba hivatali zsarolásért Ries igazságügyminisztert Rákosi Mátyás szószerint agyonverette, Pfeiffert pedig hagyta kimenni New Yorkba. Miért?
Egy nagyon baloldali szocialista, de mindig törvényességet kereső barátom volt ez időben rendőraltábornagyként országos főkapitány. Ő is tudta, hogy mi történik a politikai osztályon, és Péter (Auspitz) Gábor (Benjámin) elvtársát sokszor utasította a tortúrák letiltására. De Péter Gábornak nem is Rákosi, hanem Berija volt a főnöke, ezért Péter Gábor a saját országos főkapitányát letartóztatta és sok évre becsukatta.
Egy szintén baloldali szocialista barátom, aki fiatal zsidó ügyvédként önként és ingyen vállalta a kommunista népbiztosok védelmét és ezért 12 évre emigrálnia kellett Budapestről Bécsbe, 1945-ben az ügyvédi Kamara elnöke lett. És mint régi szocialista jogász, felvette a küzdelmet azon ügyvédcsoport ellen, amely ezen

bűnszövetkezetben „aranyfelhajtás"-sal, a halálraítéltek családjainak zsarolásával foglalkozott, mert a magyar ügyvédi becsületet kívánta megvédeni Derék baloldali szocialista zsidó ügyvédi kamara-elnök barátomat erre nemsokára Rákosi parancsára letartóztatták, és a népbiztosok 1920-beli ingyenes védelméért megkapta az ügyvédi honoráriumot tizenöt évi fegyházai. Az az ügyvéd, aki a zsaroló ügyvédi csoportnak vezetője volt, Rákosi engedélyével színién New Yorkba helyezte át működési területét.

A politikai rendőrség zsarolási célzatú bestiális nyomozóinak, a nép-ügyészségekre szétosztott, a bírói vizsgán nemrég elbukott ifjaknak és a népbíróságra beszervezett legalja csürhének egyazon közös
szervezete volt. Ennek a szervezetnek irányítója volt: dr. Klár Zoltán. Ki ő? Magyarországon volt 1926–19359 között egy Társadalmunk című hetilap, amely túlnyomóan hálószobatitkok, bankigazgatói, stb.. barátnői
viszonyok és egyebek leleplezésével foglalkozott, hogy minden becsületes magyar újságíró szégyellte, hogy ez a zsaroló lap megjelenhetett. A magyar újságírók véleményét 1938-ban egy azóta meggyilkolt
zsidó újságíró, Erdősi Szilveszter nagyobb társaságban így fejezte ki:
Az Isten szerelmére, csináljatok valamit ezekkel a Klárokkal, mert mi fogunk ráfizetni azért, amit ezek a gazemberek a mi nevünkben tesznek. Mert Klár Zoltán volt a Társadalmunk című szennylap szerkesztője és ő volt a Munkaszolgálatosok Bajtársi Egyesületének
vezetője is. A becsületes zsidó újságíró, Erdősi Szilveszter halott. Dr Klár Zoltán pedig hatalmas dokumentációs gyűjteménnyel felszerelve szintén New Yorkba tette át székhelyét, és átvette az 1920 óra ott megjelenő hírhedt kommunista szennylapnak Az Embernek szerkesztését.

De mást is. Ezt azonban csak az USA-ban tudtam meg.
Miután az 1956 őszi magyar szabadságharc elbukott, tisztában voltam a helyzetemmel. Volt rabtársam, Kádár János bábminiszterelnök új
politikai rendőrsége 1956 december elején újabb politikai váddal letartóztatási parancsot adott ki ellenem, és akkora készültséggel szállták meg azon házat, ahol laktam, hogy velem együtt akár az öt emelet összes lakóit elvihették volna a sötét éjjel, Csakhogy én 13 nappal korábban a magyar határt átléptem és hamarosan az USA-ba mentem. Egy vezérkari ezredes egyik new yorki napilapban örömmel közölte az USA-ba érkezésem, Erre nagy riadalom tört ki azok körében, akiknek 1945–1946-os
dolgaikról igen kellemetlen dolgokat tudok. Sőt azt is, hogy milyen hazugságokkal és kiemigrált ÁVH-s tiszti hamis tanúzással csapták be a Kersten Bizottságot, hogy a McCarran Act dacára New Yorkban tovább folytassák munkájukat most már Martin Himlerrel együtt... Éppen azért, hogy megtudták USA-ba érkezésem, Klár Zoltán Az Ember című 37 év óta probolsevista lapban hat héten keresztül mindig a címoldalon rágalomözön-pergőtűz alá vett, s ezen rágalmakkal azonos szövegű feljelentést tett Klár Zoltán és az Amerikai Jewish Committee közös megbízottjaként dr. Gonda Jenő Washingtonban az Immigration and Naturalization Service vezetőjénél, teljesen hamis feljelentéssel. Erre a McCarran Act megsértésének gyanúja címén megindult ellenem az a vizsgálat, amelynek egész menetét mindig előre tudtam Az Ember című lap mindig
nyílt előre bejelentéseiből. Az USA által ratifikált, a politikai menekültek jogállását szabályozó 1951 július 23-ai genfi konvenciónak hétrendbeli halmazatban és folyamatos megsértésével az Immigration and Naturalization Service:
1. a vizsgálat előtt megfosztott a védekezés lehetőségétől, ügyvéd megbízásától is,
2. tanúk kihallgatásáról nem értesítettek, a kihallgatott hamis tanúk hamis vallomásának megcáfolására alkalmat nem adtak
3. ellenben súlyos magánjogi érdeksértő véghatározatot kizárólag előttem most is ismeretlen hamis tanúk hamis vallomására építették.
4. a véghatározatot írásban nem közölték,
5. fellebbezésre, jogorvoslatra időt nem adtak, hanem azonnal végrehajtották
6. a deportálási végzést nem Ausztriába, hanem Magyarországra
rendelték el. hogy ott az 1956 dec. 6. óta aláírt letartóztatási végzés és súlyos elítélés végrehajtható legyen,
7. a véghatározatot titokban és erőszakkal hajtották végre, mert feleségemmel

együtt letartóztattak és úgy kísértek a Magyarországba irányított szállítmánnyal. (A Magyarországra deportálást bizonyítják a PAW nem yorki irodájában levő 261 -2,068.324 és 2,065.825 sz. repülőjegymásolatok.)
A repülőgép igénybevételével megkísérelt deportálás megörökítésére több ezer dollárt áldozott előttem ismeretlen gyűlölöm, mert két filmoperatőr utazott velem, és az egész úton végig filmeztek. Talán dr. Klár Zoltán, valamint az őt eltartó New York-i Cionista Szövetség, Hadassah, Kossuth, Pannonia és Független Páholy összesen 1560 tagja szórakoztatására. Az természetes, hogy deportálásom után napokig az egész sajtójuk diadalmasan rágalmazott, hazudozott. és miközben a New York Times is helyt adott
egy minden ízében rágalmazó és valótlan cikknek, sietve a szerkesztőség tagjai közé fogadott egy budapesti ünnepelt kommunista Sztálin-
díjas és Kossuth-díjas újságírót, hogy a kommunista Szabad Nép után — McCarra Act dacára—a New York Timesban folytassa azonos jellegű és célzatú munkáját.

A Magyarországra deportálásom és így most már másodszor a szovjet sintérek kezébe való átadásom csak azért nem sikerült, mert a neutrális Osztrák Szövetséges Köztársaság illetékes belügyi szenei nem voltak hajlandók Klár Zoltán és társai kedvéért az 1951 július 28-iki genfi konvenciót megsérteni és politikai menekültet üldözőiknek átadni.
A történtekben semmi újat nem találok. Hozzá vagyok szokva. Mind a két társaság még a bibliámat is elvette. Budapesten a szovjet sintérek is ugyanilyen halmazatos jogsértésekkel ítéltek el, és az ítéletet nyolc és fél évi fogságom alatt írásban nem is produkálták. Sajtójuk ugyanolyan rágalomözönnel kísérte személyemet, mint Klár Zoltánék és társaik sajtója. Ugyanazok üldöztek 1946-ban Budapesten, mint 1957 februárban és márciusban New Yorkban. Csak az irodáikat tették át.
De: Quo vadis USA? Moszkva? Hol a bibliára tett eskü? Hol a keresztény szolidaritás? Hol a legelemibb morál? Hol a presztizs?
Vagy: Injustitia est regnorum fundamentum? Washingtonban más feliratot láttam... Melyik az igazi? Ami ki van írva? Vagy ami gyakorlatban van?
Én mindenesetre számolok azzal, hogy előttem sokan haltak meg. Pattontól McCarthy-ig elég sokan haltak meg érdekes előzmények után... Én is halandó vagyok— Egyelőre nem sikerült személyemben egy nagyon kellemetlen vádoló tanút eltüntetni az élők közül...
Éppen ezért az időt fel kell használnom, és az általuk elpusztított nagy magyar és keresztény mártyr barátaim egy része iránt lelki kötelességemnek eleget teszek.
Tudom, hogy sokaknak kellemetlen annak feltárása, hogy kiket pusztítottak el? Kellemetlen Budapesten is egyeseknek, de meg kellemetlenebb New Yorkba áttelepült régi munkatársaiknak. De itt az ideje, hogy a börtönök titkaiból a magyarság és kereszténység nagy mártyrjainak szép lelkét karrarai márványnál értékesebb anyagba: a keresztény olvasók lelkébe, szívébe öntsem. Üldözőimnek pedig apostoli szavakkal válaszotok: Ítéljétek meg, Isten előtt helyesebb volna-e inkább rátok hallgatni, mint Istenre. Mi nem hallgathatunk arról, amit láttunk és hallottunk ~ (Ap. Csel.4, 20-21.)

A következő sorokban nem lexikális gondossággal, csak lelki mozaikszemek nyújtásával kívánom jellemezni azon barátaimat és sorstársaimat, akiket ugyanazok üldöztek, mint akik Krisztust és Pált: ugyanazon fegyverekkel: hazudozással, rágalmazással, hamis tanúzással. Ellenük is a csőcselék legalját használták fel államellenes rágalmaik terjesztésére (Ap. Csel. 17, 5-7). Akik Krisztust halálra kereték, ugyanazok üvöltötték a csőcselékből szervezett bíróságok tárgyalásain: Méltó a halálra! (Máté 26. 66). Akasztófára vele! (János 19.6). Kivégzésüknél ugyanazok biztatták a hóhért, akik a keresztre feszített Krisztust gyalázták (Máté 27. 39-44, Márk 15,29-32, Lukács 23, 35-38). Azok pusztították el őket, akik miatt a nemzetek Isten nevét gyalázzák (Rom. 2.24). Azok pusztították el őket, akik Krisztus istenségét tarják antikrisztusok (I. János 4.3).
Legyen magyar és keresztény lelkük mindenkor áldott!
Wien, 1957 Nagypéntek
Málnási Ödön

DR. BÁRDOSSY LÁSZLÓ

Magyarországnak a Balkán-háborúba lépése napján lett miniszterelnök, miután gróf Teleki Pál öngyilkosságot követett el. Horthy kormányzó fiának kormányzóhelyettessé megválasztása után a miniszterelnökségről lemondott és az aktív politikai tevékenységtől visszavonult.
A két világháború közötti Magyarország sok kiváló diplomatája közül két tárgykörben emelkedett ki: a Balkán-politika szétágazó szövevényének ismeretével és a kisebbségi jog, s kisebbségi politika beható vizsgálatával. Életének legkimagaslóbb szakasza nem külügyminiszterségére, sem miniszterelnökségére, hanem bukaresti követségére esik. Ekkor volt a legnagyobb magyar diplomaták egyike. A magyar királyi külügyminisztérium legtitkosabb levéltárát (Respol: Reserveta Politica) a háborús összeomlás hónapjaiban átvizsgáltam (azután Budapest ostromában nagy része a tűz martaléka lett), de úgy a balkánpolitikára, mint a kisebbségi politika fejlődésére vonatkozó követi jelentései ezen tárgykörben minden más magyar követet fölülmúltak tárgyi felkészültség és helyes judicium tekintetében. Bukaresti követségének helyes ellátásához egyrészt az egész balkánpolitikában specializálta magát, másrészt Romániában lévén a legnagyobb tömegű magyar kisebbség, azért lett a kisebbségi jog és kisebbségi politika két magyar specialistájának egyike.
Nagy intelligenciát tükröző homloka, kiegyensúlyozott, harmonikus lelkiségét kifejező arca és nyugodt, méltóságteljes megjelenése prestige-t biztosított számára.
Karakterológiailag homo aestheticus típusú. Szóban és írásban egyaránt szép, színes, költői nyelvezeten fejezte ki magát. Dominált lelkiségben az érzelem, de diplomatához illően uralta őket Hatalmi akarata nem volt (ami politikusnál hiány). Könyöklés, tülekedés nélkül lett miniszterelnök, mert Teleki öngyilkosságakor ő volt külügyminiszter és hirtelenjében a külügyminiszter látszott a legalkalmasabbnak a válság gyors levezetésére. Viszont hatalmi akarata hiánya folytán az első lehetőséget felhasználta arra, hogy a miniszterelnökségtől szabaduljon. A kormányzóhelyettes megválasztását még végrehajtotta, de mivel helytelenítette a családi irányzatot vett politikát, azért utána lemondott
A magyar keresztény egyesületeket egyesített Keresztény Liga elnökeként egyszerre bizonyult izzó magyar hazafinak és az egyetemes keresztény humánum hajthatatlan képviselőjének. Nehéz eldönteni, mi volt benne mélyebb: Lángoló magyarsága, vagy csak az Isten előtt mélyen alázatos katolikus hite?
1942 nyarán jelent meg egy könyvem a háború utáni Magyarország reformprogramjaként. A megjelenés napján, a június 1 -i könyvnapon külföldön voltam. Amikor hazaérkeztem, lakásomon várt Bárdossy levele, melyben közölte, hogy a könyvnapon elsők között vette meg a könyvet, néhány nap alatt elolvasta, reformpolitikái törekvéseimmel (csekély eltéréssel) egyetért sok sikert kíván a megvalósításhoz és a tárgyról még sokat szeretne elbeszélgetni. Itt kezdődött az ismeretségünk, amely magyar és keresztény világnézeti barátsággá fejlődött három év alatt
1945 nyarán, a Németországba menekült magyar antibolsevista politikusokkal együtt, az OSS Martin Himler csoportja őt is letartóztatta és a salzburgi fogházba zárta. Ott újból összekerültem vele. A napi 6-800 kalóriás ellátásunk folytán gyorsan lesoványodott, de lelkileg nem tört meg, mint ahogy délceg testtartása sem változott meg. Ekkor mondta, hogy 1942 táján a Keresztény Ligában nyilvánosan megkérdezték tőle: Mi lesz Magyarországgal a háború után? Német Gau? Mire Bárdossy ezt válaszolta: Azt nem hiszem, hogy Németország a békét is megnyeri, éppen ezért Magyarországból német Gau nem lehet. De ha a Német Birodalom a háborút elveszíti, akkor egészen bizonyos, hogy Szovjet Gau lesz belőle! Ehhez nekem a salzburgi fogház udvarán, a napi séta közben hozzátette: Baljóslatom most megvalósult!
Budapestről a salzburgi fogházba átjött kommunista rendőrfőnök 1945 augusztusában néhányunkkal hangos filmen kívánta magát megörökíteni, ezért az USA Army OSS magyar főnöke Martin Himler sorjában elővezettetett egyik cellába, ahol Péter (Auspitz) Gábor (Benjámin) budapesti kommunista rendőrfőnök a filmoperatőrökkel bennünket várt, a következőket: Bárdossyt, Imrédyt, Sztójayt, Szálasit (a négy miniszterelnököt), Jaross belügyminisztert, Baky és Endre

államtitkárokat, Hain Pétert, a magyar politikai rendőrség főnökét és engem. Amikor Bárdossy kijött a hangosfilmezésről a cellából, figyelmeztetett, hogy úgy mosolyogjak, mint ő tette, minthogy Magyarországon a mozikban be fogják mutatni viselkedésünket a közönségnek. Bárdossyt az első repülőgép-szállítmánnyal vitték Budapestre, a politikai rendőrség pincéjébe, onnan pedig a budapesti ügyészség fogházába. Engem a harmadik repülőgéppel szállítottak haza. Így Bárdossyval a budapesti ügyészség fogházának udvarán találkoztam néhány nap múlva, a napi rövid séta alatt Ezen kívül vasárnap reggel a katolikus szentmisén a folyosón jöttünk össze. Az ő perében mondottak ki először halálos ítéletet. Bárdossy a kivégzése előtti napokban is ugyanolyan nyugodtan, méltóságteljesen vett részt a napi sétán, mint ahogy miniszterelnök korában viselkedett Előre megmondta: „Kegyelmet nem fogok kérni, mert úgyis kivégeznek. A Jugoszlávia magyarlakta területének honvédségünk által történt megszállásáért, valamint a Szovjet elleni hadüzenetért a történelem előtt vállalom a felelősséget, pedig nem én döntöttem ígyt hanem a kormányzó, Horthy. De miért hárítsam át a felelősséget reá, aki Németországban szabadon él. Hisz akkor még őt is kiadhatják kivégzésre. Ha elfogadtam tőle a külügyminiszterséget, akkor most kötelességem a jogi felelősséget is vállalni. A honvédségnek az ezeréves történelmi határaink egy részéig (a Bánát kivételével a Délvidék) előnyomulása ezeréves történelmi jogunkon alapult. A Szovjet elleni háborúval pedig nemcsak nemzetünknek, de az egész keresztény kultúrának védelmét vállaltuk. Ha a materialista és álkeresztény Nyugat elárult bennünket és Moszkva budapesti söpredékbérenceinek kiszolgáltatott bennünket, akkor ugyanolyan keresztény vértanúi öntudattal kell kilépnünk Moszkva budapesti cirkuszának arénájára ad bestias , mint Rómában a kereszténység nagy vértanúi tették. Csak a mi vértanúságunkból fog tudni mindennél fontosabb erkölcsi tökét meríteni a magyar nemzet akkor, amikor ez a sátáni világpolitikai konstelláció eltűnik."
Bárdossy volt az első az USA által Moszkva budapesti bérenceinek kiadott antibolsevisták közül, akit kivégeztek. Míg mi zárkáinkban 10-15-ősével be voltunk zárva, azalatt őt lekísérték az udvarra a kivégzésre. Budapest minden söpredéke megjelent a kivégzésnél, többen azok is, akik most New Yorkban a Free Európa Rádió pénzéből tovább politizálnak és magukat a magyar nép vezetőinek hazudják. Bárdossy nyugodtan viselkedett, megvetéssel nézte a halálát üvöltöző legalja csőcseléket, és kivégzése előtt harsányan mondta, kezét imára fogva: Istenem, mentsd meg nemzetemet ettől a söpredéktől! Ezen szavak elhangzása után a söpredék még erősebben kiáltozott, nehogy esetleg további búcsúszavát hallani lehessen. Eldördült a sortűz, és Bárdossy, mint a magyarság és kereszténység egyik nagy vértanúja esett össze holtan.

SZTÓJAY DÖME

A német hadseregnek 1944 március 19-én Magyarországra történt bevonulása után a magyar államvezetés a legsúlyosabb válságba jutott. Horthy kormányzó lemondása esetében olyan kormány került volna hatalomra, amely Magyarországon akkor hatalmon volt társadalmi réteg érdekeit erősen aláásshatta volna. Ezért a kormányzó vezetésével megtartott koronatanácson arra az elhatározásra jutott az államvezetés, hogy Horthy nevezzen ki oly kormányt, amelyet a megszálló német haderő éppen hogy megtűri, de viszont lojális a kormányzóhoz, és a háború további fordulataiban az államérdekeknek megfelelően felhasználható.
Amikor március 19-én délelőtt Horthy a Hitler főhadiszállásáról a Túrán vonattal hazajött, súlyos szívbaja miatt a Bécs melletti Semmeringen egy szanatóriumban magát gyógyíttató berlini magyar követ, Sztójay az elinduló udvari vonat előtt Horthynál jelentkezett, és elbúcsúzott abban a feltevésben, hogy a kormányzó megengedi súlyos szívbajának továbbkezeltetését a Semmeringen. Azonban Horthy arra utasította Sztójayt, hogy szálljon fel az udvari vonatra és jöjjön vele Budapestre, így került Sztójay Budapestre. így került Budapestre 1919-ben is...
Sztójay az Osztrák-Magyar Monarchia vezérkara 2. osztályának egyik kipróbált és megbecsült vezérkari századosa volt, amikor a monarchia összeomlott. Sztójayt délszláv származása Belgrád felé húzta, magyarországi szép emlékei pedig Budapestre. Ezért egyszerre kérte az új Jugoszláviától is és az első kommunista uralomból kigázolt Magyarországtól is a hadsereg vezérkarába való felvételét. Budapestről hamarabb kapott választ, ezért a magyar királyi honvéd vezérkarba került, ahol rövid idő alatt a 2. osztály vezetője lett (ezen beosztásában őt többször felváltó társa: Ruszkay Jenő volt). Sztójay a vezérkarból Berlinbe

került katonai attachénak, majd Kánya utódaként Horthy berlini magyar követté nevezte ki abban a reményben, hogy Sztójay Hitler és társai körében ugyanolyan bizalmat fog szerezni a magyar állam javára, mini amilyen bizalomkeltő volt addig a német katonai vezetés körében is. Ugyanilyen megfontolásból lett miniszterelnök.
Sztójay maga könnyezve mondotta el nekem 1945 decemberében, a fogházban, hogy 1944 március 20-án órákig kérlelte Horthyt arra, hogy mást bízzon meg a miniszterelnökséggel. Hivatkozott elsősorban súlyos betegségére (négy hónapos miniszterelnökségének nagy részét valóban a Budapesti városmajori kórházban fekve töltötte). Hivatkozott arra, hogy a magyar belpolitikához semmit sem ért, senkit sem ismer. Horthy viszont kettőre hivatkozott: Olyan miniszterelnökre van szüksége, akit Hitler körében is tisztelnek, de amellett Horthy iránt teljesen lojális. Másrészt Horthy hivatkozott arra, hogy Sztójay altábornagy, tehát engedelmességgel tartozik. Így lett Sztójay négy hónapra Magyarország miniszterelnöke. Néha a minisztertanácsba még elment, de legtöbbször a minisztertanácsokon is a rangidős miniszter, Reményi-Schneller pénzügyminiszter elnökölt, és Sztójaynak csak a városmajori kórházban referált.
Sztójay ezen időben már egyáltalán nem volt katonás külsejű, beteg, szívbajos ember volt, aki botra támaszkodva vonszolta magát. Kitűnő volt a m. kin honvédvezérkar 2-ik osztálya élén. Kitűnő volt berlini katonai attachénak is. De már követnek sem való volt, mert aprólékos, analitikus gondolkodási módszerével mindig elveszett a gyűjtött politikai adatok tömegében; a nagyvonalú és synthetikus összefoglalás iránt képessége nem volt. Követjelentéseit végigolvastam. Többnyire 30-40 oldalas helyzetelemzések, nagyobb konklúziók nélkül. Azonban abszolút becsületességével és szerény; kedves modorával hamar tudott maga iránt bizalmat kelteni. Ezért tartotta Horthy sokáig Sztójayt Berlinben követnek, és ezért tette meg legalább névleges miniszterelnöknek.
Sztójay a Magyarországot megszálló Szovjet Haderő elöl szintén Németországba ment, ahol az USA Army OSS magyar csoportjának vezetője, Martin Himler őt is letartóztatta és őt is kiadta Moszkva budapesti ügynökeinek. Az első repülőgéppel került Budapestre. Én a harmadikkal. A budapesti ügyészség fogházában kerültünk össze közös zárkába. Perének egész főtárgyalása alatt együtt voltam vele. Végig apolitikusan viselkedett. Hitt abban, hogy a csőcselékből összeválogatott bírák igazságosak és nem ítélik el, s nyugdíjából eltengeti kevés idejét, mivel szívbajával úgysem sokáig maradt életben. Csak a halálos ítélet kihirdetése után erősítette fel magát. Azt mondta, hogy örvend annak, hogy 1919 őszén nem a belgrádi vezérkarba került, hanem Budapestre, mert most magyar vértanúként halhat meg. „Katonának legszebb halál a golyó! Most megkapom!" - mondta - a kivégzésre elindulásakor. „Éljen a haza!" felkiáltással esett össze holtan az a Sztójay, aki kizárólag hadura iránti lojalitásból vállalta a névleges miniszterelnökséget.

DR. HÓMAN BÁLINT

Hóman tudósból lett politikus, Az Árpádházi magyar királyok korának gazdaság- és társadalomtörténészeként a budapesti tudományegyetem filozófiai fakultásán fiatalon len az 1526 előtti magyar történelem tanára. nemsokára a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatója. Gömbös Gyula honvédelmi miniszternek közelebbi barátja volt, és egy évig majdnem minden este a Gömbös lakásán őt előkészítette az államférfiúi történelmi ismeretekre. így természetes, hogy Gömbös miniszterelnöki kinevezésekor őt vette be kormányába magyar vallás- és közoktatásügyi miniszternek.
Hóman több mint tíz évig volt közoktatásügyi miniszter, mert Gömbös halála után. Darányi miniszterelnök közeli rokona volt, de a további kormányelnökök is nélkülözhetetlennek tartották. Csak rövid ideig váltotta lel gróf Teleki. Hóman minisztersége alatt az egyre szűkített költségvetési keretek között is folytatta nagy elődjének, Klebelsbergnek nagyszabású kultúrpolitikáját, és ennek során különösen a tanügyi közigazgatás racionalizálása terén ért el nagyobb sikereket. A magyar történelem legszebb századaiba beágyazott történelmi műveltsége egész politikai szemléletére befolyással volt. Hitt abba, hogy Magyarország nagyságát és kontinentális történelmi szerepet a keresztény kultúrába való teljes

beilleszkedésnek köszönheti, és az volt a meggyőződése, hogy a történelmi Magyarország restituálása a Német Birodalom aktív támogatása nélkül nem lehetséges. Ezért volt őszinte németbarát, de soha sem volt nemzetiszocialista. Mint közigazgatási miniszter elsősorban a katolikus egyház iskoláit hatalmas pénzeszközökkel támogatta, dacára annak, hogy ezen időben a magyar katolikus topapi karnak még körülbelül egymillió hold földje volt közoktatásügyi célokra, de már történelmi anakronizmusként. Horthy kormányzó református lévén, katolikus egyházi jellegű reprezentatív feladatokra többnyire Hó-mant küldötte képviseletében, és így sokszor volt rangsorolva államfői szertartásokra. Hatalmas termetével is mindenhol kimagaslott.
De minden körülmény között elsősorban tudós maradt. Magán társaságban gyakran siklott át a magyar történelemre, és az Árpádkor történetének legapróbb részleteiről kolosszális memóriájával élvezetesen tudott előadni. Sohasem volt büszke miniszterségére. De azt szívesen
vette. hogy Európa sok egyeteme sorjában honoris causa doktorrá fogadta.
A német hadseregnek Magyarországra történt bevonulásakor Horthy nak azt a tanácsot adta, hogy mondjon le, vagy legalábbis ne nevezzen ki kormányt, mert valamilyen formában tiltakozni kell a megszállás ellen. Horthy azonban reálpolitikusabb volt Hómannál és Sztójay t nevezte ki.
Hóman keresztény és nemzeti politikai múltja miatt a szovjet haderő elől Németországba menekült Martin Himler őt is elfogatta, és a budapesti kommunista söpredéknek „600 zsidó személyes legyilkolása" címén adta ki azt a Hómant, akinek soha a zsidósággal semmiféle súrlódása nem volt
Hómannal negyedszázadon keresztül voltam közelebbi barátságban. Azonos tudományos munkaterületünkön kívül egyazon keresztény világnézetünk és a magyarság iránti szeretetünk fűzött össze bennünket. De Hóman konzervatívabb s az én népibb, szocialista történetszemléletem a politikai életben is elkülönített bennünket. Engem Martin Himlerék a harmadik repülőgéppel szállítottak budapesti kommunista barátaiknak, Hómant csak utánam két hónappal. De egyazon zárkába kerültünk.
Hóman évekig hitt abban, hogy a bolsevizmusból való felszabadulás után velem együtt egy új magyar történelmet ír, és egy másik nagy munkában velem együtt hitelesen feldolgozza a bolsevizmus magyarországi történetét Java korában jelent meg Szekfü Gyula társszerzősége mellett Magyar Története, de társszerzője, Szekfü Moszkvában követséget vállalt abban az időben, amikor mi a börtönben voltunk. Éppen ezért azt tervezte, hogy a magyar történelmet annak a két történésznek kell átdolgozni, akiket a bolsevisták bebörtönöztek.
Mély katolikus vallásos meggyőződése folytán az Egyházra soha sem panaszkodott Csak a legborzalmasabb, hosszú éheztetés közben említette néha, hogy öt, aki a katolikus főpapi karnak annyi millió pengőt harcolt ki vallásügyi miniszterként, Kelemen Krizosztom bencés abbas nulliuson kívül egy főpap sem látogatja meg, és egy darab száraz kenyérrel sem könnyítenek sorsán. Amíg lehetett, egy tudós zsidó tanítványa küldözgetett be számára élelemcsomagot.
Amikor a kommunista vezetés árnyékában a politikai rendőrségen, a népügyészségen és a legutolsó csőcselékből szervezett népbíróságokon alig lehetett látni mást, mint kommunista zsidót, akkor Hómant és engem egy zsidó egyetemi tanár és egy zsidó ideggyógyász orvosnő ügyészségi engedéllyel egy üres zárkába hívattak és ott kértek bennünket: Ne azonosítsuk az egész zsidósággal azt a zsidó söpredéket, amely abban az
időben tobzódott az antibolsevisták kiirtásában, mert ők is megtagadnak velük minden közösséget.
Hóman a minden kínzásnál kegyetlenebb éheztetés következtében 1950-ben mar testsúlyának fele alá soványodott és szíve elgyengült. Őt is gyakran verték meg a váci fegyház magánzárkaosztályán. Szervezete nem bírta tovább a szenvedést, de lelke derűs maradt. A váci fegyház kórházában a vele egy szobába került prímási titkár meggyóntatta, egy kenyérdarabkából transsubstált oltári szentséggel megáldoztattam Azután Hóman beteg zárkatársaitól sorjában, tréfálkozva bocsánatot kért és kiszenvedett...
A kereszténység, a magyarság és a történelemtudomány vértanújaként halt meg.

DR. SZÁSZ LAJOS

Szász tehetséges szegény gyermekként előbb pénzügyőr lett, azután magánúton elvégezte a gimnáziumot, az egyetemet, doctor utriusque juris lett, pénzügyi fogalmazó, majd a pénzügyminisztérium ranglétrájának minden fokán áthaladva hosszabb ideig pénzügyi államtitkár, majd többféle gazdasági tárca minisztere és a budapesti egyetemen a pénzügytan tanára lett. Mint ahogy megjelenésében a szerénység a határozottsággal párosult, úgy egész lénye ezt a két tulajdonságot sugározta ki. Határtalan szorgalom, gazdaságpolitikai szaktudás, gyors és helyes ítélőképesség jellemezték. Mikor már évek óta miniszter volt, közeli barátai nem tudták megérteni, mire költi miniszteri fizetését, mert családjával együtt továbbra is kispolgári puritán életstílusban maradt.
Horthy kormányzóhoz föltétlenül hű volt. De amikor a katonai helyzet miatt a Szovjettel való reálpolitikai megalkuvás gondolata felmerült, akkor a parlament keresztény világnézetű többségi pártjainak egy nagy koalícióban, a Nemzeti Szövetségben egyesülését és a háború végigharcolását legerősebben ő szorgalmazta.
Ö is Nyugatra ment, őt is kiadta az OSS a budapesti kommunistáknak. Ót is halálra ítélték. A halálos ítélet zárkámban érte. Büszke volt reá. Semmit sem bánt meg. Bízott abban, hogy a történelem azokat fogja igazolni, akik a bolsevizmussal való megalkuvást becstelennek tartották és akik deákferenci módon hittek a magyarság passzív rezisztenciájának újabb sikerében.
Kivégzése előtti vasárnapon a börtönben meglátogatott bennünket Ravasz László református püspök, a magyar Református Konventnek akkori vezetője. Megható volt, amikor sorjában megölelt bennünket, és könnyezve búcsúzott el a magyar református egyház két fogondnokától: Szász Lajostól és Tasnádi Nagy Andrástól... Szász a magyarság és a kálvinizmus közös vértanúja.

DR. JAROSS ANDOR

Az első világháború után a masaryk-benesi csalások eredményeként Csehszlovákiába elszakított magyarság három vezetője egyikeként küzdött a prágai parlamentben a felvidéki magyarságért Jaross. A Csehszlovák bábállam 1938-iki szétesése alkalmával a felvidéki magyarság minisztereként a budapesti kormányba került Ez időben Imrédy miniszterelnökkel egész életre szóló barátságot kötött. A háborúban a harctérre is együtt mentek. Amikor Magyarországot a német haderő megszállotta, Horthy Jarosst kérte fel a beteg Sztójay kormányában a belügyminiszterségre, miután a Sztójay kormányát aktív támogató Imrédy pártjának azon vezetői közé tartozott, akiben Horthy is és Imrédy is egyaránt megbízott Jarossal akkor már három éve politikai barátságban voltam és ezért engem kért fel a politikai államtitkárságra, amelyet a katonai helyzet miatt nem vállaltam, s akit ajánlottam, elfogadta; 1946-ban ki is végezték.
Jaross belügyminisztersége alatt Magyarországról az SS sok zsidót deportált. Ezért vonták felelősségre. A valóság az, hogy Jarossnak a zsidósággal még a csehszlovákiai magyarság politikai vezetésének korszakából kitűnő kapcsolatai voltak, s mikor felvidéki miniszter lett, több ezer felvidéki zsidó az ő aláírásával ellátott mentesítő oklevelet tette fel üzletének vagy irodájának falára díszrámában. Ha Horthy bizalmából nem Jaross vállalta volna 1944 március 21-én a belügyminiszterséget, akkor a magyarországi zsidóságnak sokkal több áldozatba került volna...
De az USA OSS-e, illetőleg Martin Himler őt is kiadta a budapesti szovjetbérenceknek, és őt is halálra ítélték „600,000 zsidó meggyilkolásáért" (jóllehet a Magyar Statisztikai Hivatal hivatalos becslése szerint is 1946-ban, Jaross kivégzésének évében, 120.000 magyarországi zsidó hiányzott...). Az is természetes, hogy Jaross ugyanúgy nem nyúlt egyetlen zsidóhoz sem, mint ahogy Hóman álmában sem gyilkolt zsidókat...
Jarossal kivégzése hetében olyan kedvező helyzetbe kerültem, hogy ugyanazon szalmazsákon csak ketten feküdtünk (azelőtt és később is többnyire három antibolsevistát zsúfoltak egy szalmazsákra). Jaross napokig várta a kivégzését. Ahányszor kinyílt a cella vasajtaja, mindig mosolygott és kérdezte :„Reám kerül

a sor?" Kivégzése előtt három levelet adott át papjának, és csak azt kérte tőlünk, hogy a felvidéki magyarság sorsáért folytassuk az ő küzdelmét...
A célozni sem tudó (vagy nem akaró) pribékek úgy lőtték le, hogy még hosszú ideig fetrengett a földön és vizet kért...
A Csehszlovákiában visszacsatolt magyarság vértanújaként halt meg...

RÁTZ JENŐ

Tüneményes katonai tehetség, egész életét végigkísérő passzivitással. Sohasem akart semmi lenni. A tehetség tolta előre, akaratlanul. Határozott katonás megjelenése, markáns arcéle egészen mást takar, mint aminek ismerték. Az osztrák-magyar vezérkarból került át őrnagyként a honvédségbe. A magyar honvéd vezérkar új bölcsőjének, a Hadi Akadémiának első stratégiai tanára, azután parancsnoka, a honvédvezérkar „atyja", azután vezérkari főnök, honvédelmi miniszter. Sohasem akart politikus lenni, miniszter sem. Inkább azért tették miniszterré, hogy eltávolítsák a vezérkar éléről, mert a vezérkarban, nagyrészt tanítványai körében, túlságosan, sőt veszedelmesen népszerű volt. A Sztójay kormányban papíron miniszterelnök-helyettes volt, de passzivitásának megfelelően hamar lemondott.
Öt éves barátság után kerültem vele össze egyazon zárkába, miután Martin Himlerék OSS-e őt is kiadta a budapesti szovjetbérenceknek. Amíg még eleinte imakönyvet szabad volt tartani, a kis, közös zárka fellebbentette mindenkiről az addig takargatott valót. Rátzét is. Fatalista törökülésbe helyezkedve minden nap végigimádkozta a Missale Romanum latin szövegét az aznapi variációkkal, legszívesebben egyházzenei kérdésekről beszélt, s bár semmit sem bánt meg, mégis néha azt mondta, jobb lett volna teológusnak maradnia, mert az a pálya lelkéhez a legközelebb áll.
Tudta, hogy 2 stratégiai munkámon kívül 9 hadtörténelmi munkám jelent meg (közülük egy a francia, másik az olasz Tu. Akadémia által kitüntetve), ezért csak azt kívánta, hogy ha életben maradok, szervezzem meg a magyar hadtörténészek munkaközösségét, mert szerinte jó stratégák csak akkor lesznek, ha a magyar hadtörténetírás kitűnő művekkel ad a magyar tisztikarnak stratégiai alapot. Hitt a bolsevizmus összeomlásában, Európa kontinentális integrálódásában, de hitt abban is, hogy a magyarságnak a jövőben sem szűnik meg Európavédő történelmi szerepe a mindig újabb keleti támadással szemben.
Rátz a váci fegyházban pusztult el. Azon években, 1950-51-ben módszeresen éheztettek bennünket. Én is testsúlyomnak 54 %-át vesztettem. Rátz is már csak csont és bőr volt, akárcsak Tasnádi Nagy András, az utolsó magyar törvényes képviselőház elnöke. Alig tudtunk a rövid napi sétán vánszorogni az általános gyengeségtől. Mégis hátratett kezekkel, nagyon melyen lehajtott fejjel és porosz stílusú díszlépéssel kellett sétálni, a legaljasabban csúfolódó ÁVH örök között. Akinél valami hibát találtak (feje nem lógott le elég mélyen, vagy nem verte elég keményen a földre a bakancsát), azt beküldték az udvarról a folyosóra. Ott pedig két őr mással sem foglalkozott, mint a beküldötteket agyba-főbe verte, míg arcuk kék foltos lett és többnyire orruk, szájuk vérezni kezdett. Viszont az örök aszerint találtak hibát, hogy ki mi volt. Ez volt az oka annak, hogy míg reám átlag 2-3 hetenként került sor, addig Rátzot legalább hetenként séta közben úgy összeverték, hogy a következő hétig a nyomok soha nem tűntek el. Hasonló sorsa volt Tasnádi Nagy András képviselőházi elnöknek, református főgondnoknak és dr. Matolcsy Mátyásnak, aki egész életét a szegényparasztokért vívott harcban töltötte.
Rátz az éheztetést és sok verést hősi lélekkel bírta. De szervezete nem. 1952 első napjaiban „házimunkás" rabtársunktól tudtuk meg, hogy őt is a jeltelen sírok egyikébe hantolták el.
Földünk minden tájára diasporált magyar vezérkar tisztjei Rátzban vértanú mesterük emlékét őrzik, ezen kívül a katolikus egyháznak egy papi buzgalmú hitéletet élt vértanúja.

SZOMBATHELYI FERENC

Vezérnek született. Megjelenése, villámgyors felfogása, határozott modora, kitűnő ítélőképessége, sokoldalúsága: mind presige-ének kellékei, szegény iparos gyermekből lett az osztrák-magyar vezérkar századosa s
a magyar honvédvezérkar vezérezredes főnöke.
Hatalmi akarattal tört előre a pályáján. De mikor Kassán a Vili. hadtest altábornagy-parancsnokaként nagy fogadást adott és látta a sok
előkelő vendéget, egyedül visszavonult egy ablakmélyedésbe, és - mint halála előtt mondotta nekem - figyelmeztette magát: „Feri, elég volt ennyi, ne tovább, mindent elértél!" De volt, hogy akarata ellenére ő lett a vezérkar főnöke, éppen a második világháborúban.
Az asszimiláltak természetének megfelelően harcosabb mag\ar volt mint a született magyar. Szegény kispolgári származását soha sem tagadta. Mindig a néppel érzeti. Katolikus hitbuzgalma pedig talán magyarságánál is lángolóbb volt. Minden este végig imádkozta a rózsafüzért.
A zsidókérdésben teljesen liberális volt, sok vezető zsidó baráttal Ezért még a csürhe magyar álnépbíróság sem tudott ezen a címen ítéletre alkalmas motívumot találni.
1942-ben vette fel velem a kapcsolatot, és azóta majdnem minden héten kívánt találkozni velem, hogy a honvédségről szerzett - többnyire igen kellemetlen értesüléseimet - vele közöljem. Az utolsó magasabb parancsnoki megbeszélésén, amelyet a budapesti városparancsnokság épületében 1944 februárban tartott, az én tájékoztatómat olvasta fel a honvédség döbbenetes állapotának jellemzésére. Természetesen a bolsevista megszállás elől ő is Németországba ment, és Himler Martinék OSS-e őt is kiadta a bolsevistáknak. Ekkor a Gyűjtőfogházban újból összekerültünk, és egyazon zárkában voltunk, amíg Jugoszláviának kiadták kivégzésre...
Együttlétünk alatt is ugyanolyan nyugodtan viselkedett, mint mindig. Az összes politikai foglyok közül egyedül ő járt mezítláb, mint régi kneipoló, és mindenben szerényen viselkedett. Aki korábban nem ismerte, nem gondolt arra, hogy vezérkari főnök volt Vasárnaponként buzgó imádkozással hallgatott szentmisét. Egy alkalommal olyan kommunistabarát eltévelyedett katolikus pap mondott szentmisét a fogház nagy kápolnájában, aki szentbeszédéi a politikai foglyok szidalmazásával kezdte. „Nehéz feladat számomra ennyi gonosztevő gyilkos előtt beszélni": mondotta az Úr megtévedt szolgája azoknak, akiket Martin Himler és társa, Péter Gábor a legnagyobb gonddal válogatlak össze a magyarság etikai színe-javából és az antibolsevisták közül is a legnagyobbakból. A politikai foglyok egyszerre köhögni kezdtek, és addig köhögtek, míg az alávaló pap megunta, az éppen nem szent beszédei hirtelen befejezte. A szentmise után feljelentett bennünket a kommunista fogházparancsnoknak, s kérte a megbüntetésünket Szombathelyi mellettem volt a kápolnában. Ő is köhögött velünk, míg a szót a papba fojtottuk. Aztán pedig letérdelt s felém fordulva ezt mondta: „Most pedig ajánljuk fel ezt a misét kettőre: bocsássa meg az Isten ezen méltatlan szolgájának ezt a nagy bűnét; ennek a sok érdemes politikai fogolynak a lelkéből pedig húzza ki a tövist, hogy miatta ne az Egyházat szidják". Azután pedig végigimádkozta az olvasót, rózsafüzért és a szentmise végén könnyezve énekelte a magyar nép ősi Máriaénekét a Boldogasszony Anyánkat..
A vele együtt töltött hónapok végén már szóba került az, hogy Jugoszlávia kikéri és esetleg ki is adják. Ekkor mondta el az újvidéki esetét következőleg:
Az 1941 tavaszán újra megszállott magyar Bácskában évek során át a titóista partizánok már annyira urai lettek a helyzetnek, hogy éjjel a magyar rendőrség és csendőrség teljesen tehetetlenné vált velük szemben. Ekkor Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter - hogy a rendcsinálásért a felelősséget magáról elhárítsa - Horthy kormányzónak előterjesztést tett vegyes katonai-rendőri-csendőri karhatalommal való rendcsinálásra. Horthy ekkor magához hívatta Szombathelyit, aki egy személyben vezérkari főnök és főparancsnok volt, és utasította, azonnal adjon parancsot a területileg illetékes szegedi hadtestparancsnoknak, Feketehalmy-Czeider altábornagynak karhatalom alakítására és az egész Bácska teljes megtisztítására. Szombathelyi a parancsot azonnal leadta Hughes-on Szegedre, Feketehalmy-Czeider altábornagy pedig továbbította Újvidékre, Grassy hadosztályparancsnoknak. A parancsot 1941 december vége és 1942 január legeleje

között az egész Bácskában végrehajtották. Északról kezdték, szoros csatárláncban az átfésülést, s a végén a partizánok Újvidékre szorultak össze. Akkor már az átfésülésben részt vett honvédek, rendőrök és csendőrök sok veszteséget szenvedtek el voltak keseredve tehetetlen dühükben, elég sok részeg is volt, és ilyen előzmények után Újvidéken egyazon éjjel, házról-házra járva, a kiadott névsor szerint összeszedtek mintegy 1200 partizánt és partizángyanús személyt, és részben az utcán lövöldözték le őket, részben a Duna partján és a jégen csinált lékeken leúsztatták a halottakat. A halottak között volt szerb, zsidó, magyar, nemzetiszocialista magyar, német, Volksbund-tag német egyaránt. A végrehajtásban részt vett egy tizennéhány nyelven beszélő, jogi doktor százados is, Zöldy Márton, akinek apját 1919-ben a kommunisták meggyilkolták, és azóta Ő is mindent elkövetett a kommunisták üldözésére. Most éppen jó alkalom kínálkozott számára is, a többivel ellentétben, józan állapotban.
Szombathelyi a kormányzói parancs végrehajtásának módját semmi esetre sem helyeselte, de teljesen való jelentést tett Horthy kormányzónak. Horthy megelégedését nyilvánította, és elrendelte Szombathelyinek, hogy a tisztogatásban részt vett parancsnokokat terjessze fel kitüntetésre. A nagyszámú kitüntetéssel az ügy lezártnak volt tekintve. Azonban a Bácska magyar törvényhozási képviselője, Popovics, szerb vérei iránti szolidaritásból magánnyomozást indított az áldozatok nevei után és az adatokat mindig ajánlott levélben küldötte Zsilinszky Endre országgyűlési képviselőnek azon kéréssel, hogy egy bizonyos képviseleten keresztül juttassa Romába, ahonnan megkapják a nyugati szövetségesek. Popovics és Zsilinszky levelezését a honvédvezérkar 2 osztálya titokban fotókopizálta, ezt mindig látta Szombathelyi (és én is) de a kellemetlen ügynek külföldre leleplezésének megakadályozására nem tett semmit.
Ilyen előzmények után 1943 novemberben Magyarország egyik rendkívüli követe azt jelentette, hogy az angolszász hatalmakkal folyó titkos tárgyalásai holtpontra jutottak, és nem is fognak a lehetőségek javulni, míg az újvidéki megtorlás nincs megtorolva.
Emiatt Horthy kormányzó újból magához hívatta Szombathelyit, és utasította, az újvidéki ügyben felelős és ki is tüntetett parancsnokok ellen külön honvédbírósággal rendezzen egy kirakatpert a nyugati hatalmak bizonyos mögötteseinek megnyugtatására, de a parancsot végrehajtott derék tiszteknek azért komoly bajuk ne legyen. Szombathelyi Kiss János altábornagyot bízta meg a különbíróság vezetésével, aki a vádlottakkal nem közölte, hogy még a halálos ítéletek is csak látszólagosak lesznek és kizárólag az államrezon diplomáciai érdekeit szolgálják. Erre Albrecht főherceg segítségével Feketehalmy-Czeidner altábornagy, Grassy tábornok, Zöldy Márton százados és még néhányan átmenekültek Németországba, a német hadsereg bevonulásáig ott is maradtak, s mikor hazajöttek, a Kiss János altábornagyról kiderült a szovjet haderővel való katonai összeesküvése, emiatt kivégezték. Szombathelyit azonban ekkor már régen elmozdították a vezérkari főnökségtől. Ellenben Tito hadseregének a Bácskába való bevonulásakor az új vidéki eset megtorlása címén legalább 30.000 magyart mészároltak le, és velük együtt Popovicsot is felakasztották, mint magyarbarátot... Jugoszlávia kérte az újvidéki eset miatt Horthynak, Szombathelyinek, Feketehalmy-Czeidernek, Grassynak és Zöldy Mártonnak kiadatását.
Ekkor mondta nekem Szombathelyi, hogy ő a kormányzótól kapott parancs továbbításáért úgy vállalja a felelősséget, mintha tőle származott volna, hiszen ha Horthyra kiterjeszti, akkor az USA OSS-e meg őt is kiadja. Éppen ezért Szombathelyit a végrehajtásban részt vett parancsnokokkal együtt 1946 őszén Újvidékre szállították, ahol valamennyit kivégezték, őt is. Az újvidéki ügy miatt kivégzettek kétségtelenül felelősek a kormányzói parancs végrehajtásakor elkövetett magáért a parancsért nem. És nem is képzelhető el olyan államvezető, aki a háború alatt megtűrné saját felségterületén idegen partizánok tevékenységét.
Szombathelyi nemcsak vezérkari főnök, de katonapolitikus is volt. Ezért az volt az elve, hogy míg a hadsereg az ellenséggel harcol, azalatt vezérnek az ellenséggel kapcsolatban kell maradni és kipuhatolni azt a legalkalmasabb pillanatot, amikor minimális áldozatok árán meg lehet vele egyezni. Ezért alig tudta a kormányzón kívül néhány ember, hogy Szombathelyi a háború alatt titkos kapcsolatot tartott az ukrán nacionalistákon kezdve a vichy kormányon és Mihajlovics Draga szerb királypárti partizánokon keresztül az angol főhadiszállásig minden katonai tényezővel, amelyet csak el tudott érni. Ezért az

angol vezérkar egy alezredest küldött ki budapesti tárgyalására, s az meg is mentette az életét. De a Kreml budapesti bérenceinek ez nem volt elég, ezért kiadták Belgrádnak abban a biztos tudatban, hogy ott kivégzik így osztozott Szombathelyi a bolsevizmus ellen küzdött Kwaternik marsall és Mihajlovics Draga sorsában...
Szombathelyi kiadatása előtti napokban egyre jobban bizonyítgatta, hogy a magyar nemzetet semmiféle földi hatalom nem tudja a sátán karmaiból kiszabadítani. A Szovjet és budapesti bérencei, kollaboránsai összejátszanak az USA szerveivel, ezért adta ki az OSS a legismertebb antibolsevistákat is a Kreml budapesti cirkuszigazgatójának, hadd pusztítsa el őket. Szombathelyi csak egy lehetőséget látott a magyar nép számára: ha az Istennel köt segélynyújtási egyezményt. Ezért ajánlotta az állandó imát a magyar jövőért és naponként egy rózsafüzér elimádkozását a Sátán mindkét birodalmából való felszabadulásért.
Szombathelyi nemcsak a magyarság vértanúja, hanem minden Máriatisztelő keresztény is vértanújának tekintheti. Vajha a Szombathelyi által tervezett automatikus segélynyújtási egyezmény hatályba lépne...

JÁNY GUSZTÁV

A 2-ik honvéd hadsereg parancsnokaként vezérezredesi rangban küzdött a Szovjet ellen.
1918 óta ismertem. A székely hadosztály vezérkari tisztje volt, amelyben akkor előbb zászlóaljsegédtiszt, azután zászlóaljparancsnok voltam. Amikor Jány fogságba került Brassóban, néhai édesanyám, a székely foglyok gondozója, egyik barátnőjét bemutatta neki. Az ismeretségből halálig tartó boldog házasság lett. Amikor Jány hadseregével a keleti harctérre indult, nekem azt mondotta, hogy két világhatalom (a német és az orosz) harcába való beavatkozásért egy kis nemzet csak rosszul járhat. Igaza lett. De Magyarország a népek történelmi országútján van, ezért semleges sohasem lehet.
Jány nem élt a nép között. Minden politikától távol álló katona volt. Éppen ezért, amikor a voronyezsi szovjet áttörésre hadserege összeomlott, nem értette meg az Összeomlás mély, évtizedekre visszavezethető reakciós politikai okait. A világ különböző nemzetének hadvezérei Clausewitztöl éppen csak azt nem tanulták meg, hogy a hadászati sikerekhez a háborúban részt vevő nép lelkisége. áldozatkészsége nélkülözhetetlen Márpedig ami Magyarországon 1944-ig volt, az a népet nem tudta az államérdekkel azonosítani. A voronyezsi katasztrófának ez volt a legbelsőbb rugója, de Jány nem értette meg. Ő csak egy olyan bosszús hadparancsot adott ki, amely csak egy oldalú katonai szempontból volt érthető. Viszont mikor Jány vezérezredes Nyugatról a biztos kivégzésre önként hazatért, akkor Jány a következő álláspontra helyezkedett (ahogy nekem elmondta): „Engem úgyis kivégeznek. Életemmel akarom megváltani hadtest-, hadosztály-, dandár-, ezredparancsnokaimat. Hiszem, hogyha mindenért vállalom a felelősséget, akkor alparancsnokaimat mentesítem a további igazságtalan bűnvádi üldözéstől és kivégzésektől."
Jány azonban tévedett. Ebben sem értette meg a bolsevizmust és igazságtalan igazságszolgáltatási rendszerét.
Jány a bolsevizmus ellen küzdött, Európa egyik hadvezér vértanújaként nyugodtan, méltóságteljesen halt meg. De azért alparancsnokait nem sikerült mentesíteni: azokat is sorjában kivégezték.

RUSZKAY JENŐ

Vezérnek született, de kicsi volt számára a magyar hadsereg. Nagyobb kvalitásait érezte is, de vállalta a magyar sorsot. Az 1. világháborúban már vezérkari százados. Prsemsyl kapitulálásakor kerül orosz fogságba, ahonnan bravúrosan megszökik, hogy tovább harcolhasson. Az oszt-rák-magyar vezérkar 2. osztályának tisztjeként a német Canarisszal (Hitler alatt az Abwehr vezetőjével, akit 1945-ben kivégeztek) együtt offenzív feladatot végzett Itália ellen. (Később az olasz király fényképével tüntette ki.) A magyar szovjet 1919-es működése alatt

Szegeden Horthyhoz csatlakozott, és ezen időtől kezdve mindaddig, míg Keresztes-Fischer Lajos félre nem szorította, Horthynak legbizalmasabb katonai tanácsosa. Többnyire a vezérkar 2. osztályát vezette (Sztójayval felváltva), vagy kiküldette magát a legnehezebb katonai helyekre katonai attachénak. Így ment Wrangler hadseregéhez, a Krímre és részt vett a Szovjet elleni harcban a Fekete-tenger jegén való menekülésig. Szófiai attashé-beosztását is elsősorban a Szovjet elleni nagy felderítésre fordította. Repülőgépen járta Európát minden alkalommal, ahol a Szovjettel szemben valamilyen katonai állásfoglalás történt. Ez a szüntelen aktivitású antibolsevista múltja, s Canarisszal való régi barátsága sodorta Berlinbe, Himmlerhez is. Horthyval 1940-ben elvi nézeteltérése támadt, ezért lemondott altábornagyi rangjáról, és nyíltan a bolsevistaellenes politikai erők szervezésére fordította minden idejét, erejét. 1944 végén rehabilitálták vezérezredessé, de beosztást éppen az utolsó havi harcok alatt nem kapott. Himmler meghívására a német főhadiszállásra ment, ahol a keleti front védelmében tanácsait a legválságosabb összeomlás hónapjaiban vették igénybe. A végén sikerült három fiatal magyar hadosztályt szerveznie, és azok élén Itália felé menetelt, hogy az angol hadvezetőség rendelkezésére bocsássa, de az USA OSS-e elfogta és Martin Himler kiadatta, mert ilyen veszélyes antibolsevista vezérezredest nem lehet élve hagyni.

Sokévi barátság után a budapesti fogházban újból egy zárkába kerültem vele. A rettenetes éheztetés folytán a legtöbb politikai fogoly memóriája korlátozódott, de Ruszkay esze akkor is szinte foszforeszkált és kolosszális memóriájával remekelt. Ilyen állapotban jött egy magasabb rangú USA-tiszt a zárkánkba, és mivel Ruszkay tudott a legtisztábban angolul beszélni, azért őt kérdezte meg: Látta, hogy Hitler elveszti a háborút? - kérdezte. - Sztálingrád óta sokszor gondoltam erre - monda Ruszkay. - Akkor miért tartott ki mellettük az utolsó napig? - kérdé. -Azért, mert én 1917 óta mindig azon az oldalon küzdöttem, amely szovjetellenes volt. És van fogalma Önnek a bajtársi becsületről? - Ezen válasz után az USA törzstiszt szó nélkül távozott.

Ruszkay két botra támaszkodva, vánszorogva ment a kivégzőhelyre, és a lövésre sorakozó sintéreknek csak annyit mondott: Fiúk, jól célozzatok! Éljen a Haza! Vele a Szovjet hadereje egyik legkitűnőbb ismerőjét és az antibolsevizmusnak egyik kimagasló tehetségű katonapolitikusát pusztították ki. Buzgó de hitével soha sem hivalkodó katolikus volt. Harcos magyar, mint a legtöbb asszimiláns. De mindenekfölött európai volt s ezért lángoló antibolsevista.

LÁSZLÓ DEZSŐ

Amikor még egészen reménytelennek látszott a katonai helyzet és a Szovjet hadereje Magyarország határait átlépte, akkor vezérezredesként vette át a megmaradt 1. magyar hadsereg parancsnokságát, hogy legalább rendezett visszavonulással nehezítse az ellenség előnyomulását. Az élete nagy részét a honvédvezérkar hadműveleti osztályán töltötte, amelynek sokáig vezetője volt. Estéit, éjjeleit pedig - a Biblia mellett, -amelynek bölcsességével soha sem tudott megelégülni az ő Krisztusi szomjúhozó evangélikus lelke. Visszavonulás folytán jutott Németországba, ahol az USA OSS-e letartóztatta, és a többi nagy antibolsevistával egy Ott kiadta a budapesti kommunistáknak és a velük szövetkezett politikai csürhének.

Lászlót előbb csak 10 évre ítélték, majd perújrafelvétellel halálra.

A protestáns istentisztelet volt egyetlen lehetőségünk, hogy a fogházban is utolsó vasárnapjáig találkozhassunk és bibliás öntudatunkat kölcsönösen erősítsük. Amikor közölték vele másnapi kivégzését, visszament zárkájába, de hat társától nem búcsúzott el, csak víg arccal lement a siralomházba, hogy ne okozzon nekik szomorú, nyugtalan éjjelt. A siralomházban őt őrző ÁVH-s őrmester (aki többünket sokszor kínzott, vert) kommunista anti-teizmusának megfelelően László vezérezredest gúnyolta, mondván: „Látja, nincs Isten, hiszen senki sem segít magán, felakasztják!" Mire László (az ajtóban álló többi őr tanúsága szerint így válaszolt): „Isten van, Ő az én Atyám, és a testemtől holnap reggel megszabaduló lelkem az Isten közvetlen színe előtt magáért is fog imádkozni, hogy bocsássa meg borzalmas istentagadását..."

Éljen a Haza! felkiáltással vonult a magyar honvédség többi vértanúja közé a Szovjet ellen harcolt magyar honvédség utolsó hadseregparancsnoka...

DEÁK FERENC

A nyugalom, lelki kiegyensúlyozottság, tudás, lelki tisztaság, katonás akarat tükrözött ki arcán és egész magatartásán. Mindenkit megnyerő, sima modora predesztinálta a katonai irodafőnökségére, az államfő mellett. De közben mint tábornok a Szovjet ellen harcolt hadseregben hadosztályparancsnok is volt. Ezen idő alatt volt a voronyezsi összeomlás és a nagy visszavonulás. Egy ezred parancsnoka ennek során néhány pánikot előidéző katonát felkoncoltatott. Ez az alezredes később bolsevista fogságba került, és mikor felelősségre vonták, Deákra fogta a felelősséget, mondván, hogy tőle kapta a parancsot. Az alezredesnek a felkoncolás szolgálati kötelessége volt, hadosztályparancsnoki külön parancs nélkül is. Deák nem is adott ilyen parancsot De ha már az alparancsnoka ilyen címen tudta a halálos ítéletet elkerülni, akkor ő nem kivárna meghazudtolni az alezredest. Hónapokig vártak kivégzésével, hogy bizonytalanságban tartsák. Mindvégig mosolygó arccal járt sétára, istentiszteletre, és mosolyogva, keresztényi öntudattal ment a kivégzésére is.
A magyar honvédség tábornok-vértanúi közé vonult lelke.

PÁLFFY FIDÉL

Ősi magyar és közel négyszáz éve katolikus grófi család sarja. Nemrég még 600.000 hold birtoka volt a szétágazó herceg és gróf Pálffy családnak. Neki azonban már csak egy kis birtokmorzsa jutott az is akkora örökölt adóssággal, hogy gazdasági akadémiai végzettségre támaszkodó szaktudással és kispolgári életszintre redukált családi költségvetéssel tudta az örökölt adósságot letörleszteni és birtokát korszerűsíteni. Családjában minden őse a katolikus egyház harcosa volt, de leginkább édesanyja, aki sok vallásos könyv szerzője és fiát elsősorban az Egyháznak nevelte. így került Pálffy Fidél gróf XI. Pius pápa közvetlen szolgálatába szolgálattevő világi kamarásnak, ahol a lelke a Rerum novarum encyclica és az akkor már készülő Quadragesimo anno encyclica elveihez igazodva megtelt szociálkatolikummal. Rájött arra, hogy a Magyarországon maradt középkori feudálkatolicizmus ellenkezik az Egyház célkitűzéseivel, és egy új világot kell kiharcolni. Ezért hazatért, s mivel az akkor (Prohászka Ottokár kivételével) feudális klérus miatt az Egyházon belül nem juthatott szóhoz, azért a gazdálkodástól elvonható minden szabadidejét a magyar nép fiai között töltötte, követelvén a földbirtok-reformot és egy keresztényibb, szociálisabb politikát. A parlamentbe 1939-ben került be, de mandátumától törvénytelenül megfosztották, nehogy egy gróf hirdesse a parlamentben a földbirtokreformot. A háború végén földművelésügyi miniszterséget vállalt s ezért az USA OSS-e Moszka budapesti pribékjeinek kiadta háborús főbűnösként.
Sokévi barátság után kerültem vele össze, kivégzéséig egyazon cellába. Assisi Szent Ferenc magyarországi két provinciájának (a capistranus és marianus) szerzetesi jövője töltötte be minden érdeklődését. Hiába figyelmeztettem, hogy a tolvajokból, bűnözőkből, WC-mamákból összeszedett „népbíróság" tagjaiban ne lásson bírákat, csak Moszkvának halálos ítéleteket szállító söpredéket: mégis azt mondta, hogy a perben példát kell adnia az utókornak hogy kell meghalni a keresztény hitért és hazáért A pápa szolgálattevő kamarásaihoz hasonlóan sok nyelven beszélt, így ógörögül is, és a halálos ítélet kimondása előtt az utolsó szó jogán a magyaron kívül az egész keresztény utókor számára ógörögül idézte a perzsa sereget feltartó 300 görög hős thermopylei emlékművének feliratát
Elsősorban a katolikus egyház és másodsorban a szegény parasztság ezen vértanú emléke előtt mindenkor sarut fog oldani...

BÁRÓ DR. KEMÉNY GÁBOR

Erdély egykori fejedelmi családjának elszegényedett ágából származott Abból a családból amelynek tradíciója volt a politikai vértanúság. A jogi doktorátus megszerzése után közigazgatási pályára ment, ahol felismene a magyar parasztság nyomorát, a feudalizmus borzalmas következményeit és az idegen banktőke kamatrabszolgásítását. Ezért otthagyta a közigazgatási pályát és bevetette magát a magyar népért való politikai küzdelembe. A háború végén lett külügyminiszter, egyedül nyelvismerete alapján. A diplomácia szövevényeiben való tájékozottság nélkül vállalta a diplomáciai visszavonulás rendezésének feladatát. X... grófot az angolszász hatalmakkal való különbéke-tárgyalás előkészítésére, engem pedig a Szovjettel való megegyezés előkészítésére kért fel, amelyet csak úgy vállaltam, hogy pártonkívüliségem és a külügyminisztériumtól függetlenségem megőrzöm. Azonban a teheráni-yaltai politika semmiféle kompromisszumra nem engedett reálpolitikai lehetőséget Így az én tevékenységem is csak a magyar királyi külügyminisztérium legtitkosabb levéltárának (Respol) áttanulmányozására szorítkozott. Hiába kívánt Kemény számomra egy magyar Paasikivi szerepet (szerk.: Paasikivi finn államelnök 1946-1956), Yaltában már el volt döntve a magyar nép elárult sorsa.
Kemény az ősi protestáns főúri család sarjaként is elsősorban a budapesti pápai nuncius közvetítésére kívánt támaszkodni. A magyar királyok koronájának a pápa számára való visszaadása és ott megőriztetése egy restaurációig, éppúgy az ő elhatározása volt, mint XII. Pius pápa
védelmének kérése a magyar nép számára. Ezen célokra a zágrábi nunciuson és a salzburgi érseken keresztül is kapcsolatot keresett.
Az USA OSS-e őt is kiadta a budapesti söpredéknek, és így halálra ítélték. Perének főtárgyalása alatt politikai ügyésze, aki most New Yorkban tovább árulja a magyar népet, azt az ajánlatot tette, hogy ha Kemény vezérét és államfőjét megtagadja politikailag is, akkor nem kap halálos ítéletet. A Hómannal és velem egyazon cellába zárt Kemény lélekben megrendülten közölte az ajánlatot, és csak a késő éjjeli órákig tartott rábeszélésünkre vállalta, hogy vezére becsületének érintése nélkül megteszi azt a revokációt. amelyet másnap délelőtt a magyar rádió is közölt. Természetesen ennek dacára két hét múlva felakasztották...
Halála előtt még egy mindenkinél nagyobb lelki tusája volt Ösi fejedelmi családja protestáns volt, de ő a kivégzés előtt nem talált elegendő lelki erősséget. Ezért az utolsó órákban katolizált és katolikusként lett vértanú, akárcsak Kolosváry-Borcsa Mihály miniszterelnökségi államtitkár, az 1848-as Görgey tábornok családjából való Görgey Vince százados, Budinszky igazságügy miniszter és sok más vértanú...
Kemény személyével kapcsolatban még érdemes az utókornak feljegyezni, hogy a pápai nuncius kérésére ő indítványozta a minisztertanácsban a budapesti zsidóság jelentékeny részének vatikáni, svájci, svéd stb. polgárosítását, menlevelezését, exterritorialitásuk biztosítását. A minisztertanácsban főleg Budinszky igazságügy miniszter és Vajna belügyminiszter támogatták Kemény zsidóvédő indítványát. Így Kemény kezdeményezésére Budapest zsidóságának zöme megmaradt. Mégis 600.000 zsidó "haláláért" végezték ki... Hiába tett a zsidóságnak felbecsülhetetlen szolgálatot. Antibolsevista volt, pusztulnia kellett..

HUBAY KÁLMÁN

Vidéki miskolci újságíróként kezdette üstökösi pályafutását. Csak vidéki szerkesztőségekben lehet megtanulni mindent: publicisztikától riportázson keresztül a tördelésig és az expediálásig, kolportázsig. Ezen kitűnő iskolának kitűnően elvégzése után hívta fel Gömbös miniszterelnök Budapestre és csináltatott vele két kitűnő lapot, a Függetlenséget és az Esti Újságot De Gömbös halála után tarthatatlan lett a helyzete, mert régi antibolsevizmusától nem tudta elválasztani antiszemitizmusát. Ilyen okoknak következtében lett a magyar nemzetiszocialista mozgalomnak
Göbbels-e és Strasser-e is... Publicista, szónok, szervező és félreállított egyszemélyben... 1939-ben őt is három városban választották meg, de egy év múlva

mandátumától megfosztották, mert tüneményes tehetsége veszélyeztette a parlament reformszabotáló munkáját. A háború végén vezére kibékült vele, de semmiféle felelősségteljes munkakört nem kapott Ennek dacára az USA OSS-e, Himlere őt is kiadta a budapesti csirkefogóknak, és így őt is felakasztották. Halála előtt is régi szokásának megfelelően a Bibliái tanulmányozta és Eszter könyvét akarta aktuálisan feldolgozni. Kálvinista predestinációs hitével nyugodtan ment az akasztófa alá, hogy Eszter könyvének passzív szerepét eljátssza...

KASSAI FERENC

Kassai nyomdászinas korában volt Magyarországon először bolsevizmus, és erre városában megalakította az ifjúsági szovjetet. Az ellenforradalom győzelme és Benesék megszilárdulása folytán menekülnie kellett Bécsbe, ahol a Kommunisták Magyarországi Pártja pártakadémiát végeztetett vele. Itt ismerkedett meg a Magyar Tanácsköztársaság exelnökével, Garbai Sándorral, a legengesztelhetetlenebb magyar antiszemita munkásvezetők egyikével (Garbai ezért nem kapott Rákosiék alatt Budapesten még egy utcanevet sem). (Szerk: Furcsa, hogy a zsidók készséges talpnyalója és cinkostársa állítólag antiszemita). A Garbai hatása alatt Kassai konspiratív hajlamú antiszemita szocialista lett. Így fejlődött a magyar nemzetiszocialista mozgalom Doriot-jává. A munkásarisztokráciához tartozott, legmagasabb bérű tördelő és reklámklisé-rajzoló. De nem a saját sorsa érdekelte, hanem a telivér proletariátusé. Sem istenhívő, sem istentagadó nem volt, hanem szkeptikus, mint aki még a vulgáris materializmus emlőin nevelkedett és tovább nem fejlődhetett. A marxizmusból elfogadta a kapitalista fejlődéselméletet, de elutasította az egész dialektikus materializmust, a leninizmus ellen pedig fanatikusan küzdött. Ezzel a világnézettel a polgári államnak rossz, a kommunistáknak meg éppen veszélyes volt így természetes, hogy amikor az USA OSS-c a budapesti csürhéknek kiadta, Rákosi régi személyes gyűlölettel kívánta a hazaárulók árulójának felakasztását. Azonban a budapesti munkásságban olyan nagy tömegei voltak, hogy ezekre való tekintettel kénytelenek voltak megelégedni a golyó általi kivégzésével...
Kassaiban egész sajátságosan kereszteződött a konspiratív szocialista forradalmár az antiszemita antibolsevistával. Ezért nem is maradhatott életben.

VAJNA GÁBOR

Háromszéki székely családból származott, és hamar került a vezérkarba, a 2-ik osztályba. A munkásmozgalom debolsevizálására specializálta magát, ezért egy nagy hadiüzem egyik vezetőjének tették meg, hogy ellenőrizhesse az üzem bolsevista törekvéseit. Azonban a munkások elégedetlenségeinek okait kutatva mindinkább a munkások védője lett, állását nem tarthatta meg, lemondott és 1939-ben képviselővé választatta magát. Ezen időtől kezdve élete utolsó öt évét tovább is a bolsevizmus elleni harcra, de ugyanakkora maximális szociális reformok kiharcolására fordította. Az utolsó magyar háborús kormány belügyminisztereként Budinszky igazságügy miniszterrel és Kemény külügyminiszterrel együtt mindent megtett a budapesti zsidóságnak külföldi állampolgárosítása érdekében, s egyben az ostrom alatt élelem nélkül maradt főváros lakossága éhezésének enyhítésére. Az ostrom alatt helikopterrel járt fel Budapestre. Az USA OSS-e őt is kiadta a budapesti hazaárulóknak, akik halálra ítélték.
Főtárgyalása hetében a zárkámba volt zárva, és így tanúja voltam vér-tanúság-keresésének Államfőjével szemben olyasmit is magára vállalt, amiért nem ő volt a felelős, hanem államfője, csak azért, hogy vezére felelősségét csökkentse. Az utolsó szó jogán arra hivatkozott, hogy a magyar nép forradalmi kovásza Dózsa óta mindig a székely nép volt, és ő is azért jött a magyarság közé, hogy Dózsa művét folytassa. Éppen ezért a székely és magyar népért boldogan vállalja a halált
Vajna nemcsak a magyar honvédség, de a székelységnek is vértanúja.

LÁDAY ISTVÁN

Politikával nem foglalkozó csendőralezredes. A csendőr tisztikarban a legjobb kiképző, ezért volt a tanzászlóalj parancsnoka, amely mintegy csendőrezred köteléknyi volt. Ilyen előzmények után vezényelték tanzászlóaljával együtt Budapestre, a német megszállás alatt, s Horthynak a Szovjettel való fegyverszünet megkötésére irányuló kísérlete alkalmával tanzászlóaljával a tovább harcolók táborába állott. Vele ment az
egész csendőrség is, melynek zöme a Hazában, a Szovjet hadsereggel való harcokban lelt hősi halált. Meg nem alkuvó magatartása miatt Vajna belügyminiszter maga mellé vette államtitkárnak és megbízta a szétesett politikai rendőrség újjászervezésével, túlnyomóan régi csendőrökből (Nemzeti Számonkérő Szék). Ebbe a testületbe befurakodott néhány alvilági törtető valóban kompromittálta a szervezetet, de Láday már tehetetlen volt velük szemben. Mégis öl vonták ezért felelősségre, és miután az USA OSS-e kiadta, halálra ítélték. Felakasztása előtti éjjelt egy nagy közös zárkában töltöttem vele, és sok szép élményem egyike maradt ezen éjjelen a lelkemben. Láday nem tudott aludni. Átszellemülten beszélt a halál boldogságáról, a lélek halhatatlanságáról, reinkarnációs hitéről, és főleg arról, hogy fia lelkét ezen halálával engeszteli ki, mert apai szigora következtében tiszti akadémiás fia öngyilkos lett. Amint órászámra hallgattam Láday boldogan haláltváró elmélkedését a lélek örök életéről, úgy éreztem, mintha Sokrates siralomházi előadását hallanám a lélek halhatatlanságáról.
Ládayban a magyar csendőrségen kívül a reinkarnációs hit hívői vértanújukat tisztelik.

HAJNÁCSKŐY LÁSZLÓ

Csendőrezredes, aki szolgálati idejének nagy részét kémelhárítással töltötte, és a háború alatt sokáig volt a vezérkar 2. osztály vezetőjének helyettese. Engem is ő hívatott be mint antibolsevista specialistát a 2. osztályba tartalékos századosként. Vajnához hasonlóan mukáselégületlenség okainak vizsgálata nevelte a magyarországi kapitalizmus vezetőinek gyűlölői közé. Azonban szolgálati beosztása miatt sohasem mert nyílt harcba bocsátkozni. Az amerikai OSS Németországban mint kém-elhárítót fogta el és adta ki a budapesti bitangoknak, de ott kiderült, hogy nem is egyszerű kémelhárító, hanem elsősorban bolsevista-elhárító volt. Természetesen kötéláltali halálra ítélték.
Kivégzése előtt is a napi sétákon többször találkoztam vele. A halálra várakozóhoz illő megnyugtató, biztató szavaimból keveset hallgatott meg. Mindig kiemelte zsebéből a sokat használt rózsafüzérjét és ilyenkor mondá: Nem félek a haláltól, mert kísér Krisztus anyja, Mária.
Hajnácskőy nemcsak a magyar csendőrség, hanem minden Máriatisztelő vértanúja.

HAIN PÉTER

Az első magyar bolsevizmuson 1919 augusztusában győző magyar ellenforradalom politikai rendőrségének egyik megszervezője és az első bolsevistaelhárító detektív csoport vezetője volt. Főbűne az, hogy Rákosi Mátyást is ő fogta le 1925 októberében. Ezért kellett elpusztítani.
Horthy kormányzó a detektív testületben benne bízott a legjobban. Ezért Horthy kormányzót bel- és külföldön gyakran ő kísérte, többnyire inkognitóban (sofőr, vadász stb.). Hatalmas nyelvtudása miatt ő szokott megbízást kapni Magyarországra jött államfők védelmének közvetlen biztosítására is. Amikor a német hadsereg Magyarországba vonult, Horthy külön kívánságára ő kapott megbízást a politikai rendőrség vezetésére, hogy a német Sicherheits Dienst magyarországi csoportját ellenőrizhesse. De akármennyire is megoszlottak Hain Péter személyéről a vélemények, az bizonyos, hogy amíg hatalmi eszköz volt,

addig Magyarországon kommunista illegális munkát senki nyugodtan nem végezhetett.
Éppen ezért természetes, hogy Martin Himler OSS-csoportja Németországból Budapestre szállította utódja: Péter (Auspitz) Gábor (Benjámin) kommunista rendőrfőnök kezeibe. Rettenetes sok kínzás után Hain a budapesti törvényszék harmadik emeletéről az udvarra vetette magát, hogy elkerülje a további kínzást és a biztos kivégzést. Végtagjait és medencecsontjait összetörte, de nem halt meg. Erre kimondták a kötél általi halálos ítéletet, és bár hetekig vártak, hogy lábra állítható legyen, miután nem tért magához, azért hordágyon vitték az akasztófához, és a hordággyal magasra emelve, fejét bekötötték és elengedték.
Hainban a magyar rendőrség tiszteli vértanúját

FERENCZY LÁSZLÓ

Csendőralezredes és a német megszállás alatt a csendőrség nyomozóosztályának vezetője volt. Ilyen minőségében is a Zsidó Tanáccsal hivatalból összeköttetésben volt. A Zsidó Tanácstól tudta meg, hogy a csendőrség július elejére tervezett országos zászlóavatási ünnepélye (és Horthyné zászlóanyasága) után előre kidolgozott terv szerint összeszedik a
gettókból Budapest zsidóságát és átadják a német SS-nek kiszállításra. Ferenczy ismeretlen okokból (szerk.: korrupció?) elhatározta a terv meghiúsítását. Horthy kormányzó fiát, ifj. Horthy Miklóst kérte fel a közvetítésre, azután Sztójay miniszterelnököt így került kormányzói kihallgatásra. Miután Horthy így értesült a tervről, a Budapest felé összpontosuló csendőrség el len kivezényelte a főváros honvéd helyőrségét. Akik nem tudták, hogy mi történik, azt gondolták, hogy belháború lesz a csendőrség és a honvédség között Pedig a csendőrség felügyelő altábornagya Horthy utasítására már ki is adta a csendőrségnek a visszavonulási parancsot és így Budapest gettóinak tervezett Németországba szállítása meghiúsult. Az érdem Ferenczyé.
De az is természetes, hogy az OSS Ferenczyt is kiszolgáltatta a budapesti csőcseléknek, hogy ezt a kellemetlen védnököt eltüntessék. Ferenczy főtárgyalása alatt zárkatársam volt. Közölte, hogy a főtárgyaláson védelmére elmondta, hogyan mentette meg Budapest zsidóságát. És mikor ennek dacára kötél általi halálra ítélték és a törvényszék folyosójának ablakában karján csecsemőjével síró feleségétől csak az ablakon integetve búcsúzhatott el: az addig kemény csendőrtiszt lelkileg egyszerre összeomolva sírt, mert nem hitte, hogy ez a hála. Mikor nemsokára lekísérték az akasztó fához, keze-lába összebilincselve, remegett, nem a félelemtől, hanem a csalódás okozta izgalomtól.
Ferenczyben Budapest zsidósága őt (szerk: a munkatáborban való munkavégzéstől) megmentő vértanúját tisztelheti.

DR. KEREKES BÉLA

Mindkét háborút a harctéren, mindig a keleti fronton végig harcoló ügyvéd volt A két háború között pedig minden antibolsevista megmozdulás egyik aktív részese. Kitűnő tömegszónok. Hívei túlnyomóan angyalföldi (Budapest egyik északi munkáskerülete) munkások. A háború végén a propagandaminisztériumban vállalt államtitkárságot. Ezért Németországból az OSS kiadta és életfogytos fegyházbüntetésre ítélték a kommunisták. Egyetlen fia mint műegyetemi hallgató, Buda védelmében 1945 februárban hősi halált hah. Kerekes mély vallásos meggyőződésből a fia lelki üdvéért fogságában 11 évig nem feküdt szalmazsákra, csak önkéntes aszkézissel a padlóra. Ezt a szenvedéstöbbletet is fiáért ajánlotta fel napi imáiban. 11 év után a kommunista legfőbb államügyész perújrafelvételt rendelt el ügyében, és 11 évi kínzás után felakasztották...
A magyar ügyvédi kar és a katolikus egyház vértanúja.

FRANZ ANTON BASCH

Magyarországi születésű, német családból való irodalomtanár, Bleyer Jakab tanítványa. A magyarországi német népcsoport élére került (Volksbund). Két malomkő között őrlődött. Himmler nagynémet törekvéseit nem tette magáévá, és ügyelni kellett a budapesti magyar kormányok iránti hűség megtartására, addig a méretig, amíg csak Berlin megtűrte. Himmler faji világnézet propagálását kívánta Baschtól, amelyet ő elutasított és csak a Völkisch-Bewegung harcosságát vállalta, amit viszont Budapest kormánykörei sokallottak.
Sokáig nem nősült meg, a legpuritánabban élt, még három öltözet ruhája sem volt. Ellenben volt egy zsidó barátnője, akivel demonstrálta, hogy a faji világnézetet cselekvőlegesen is tagadja.
A katonailag szétesett Németország nem akadályozhatta meg, hogy az OSS a budapesti csavargóknak kiadja. Golyó általi halálra ítélték.
Kivégzése előtti napon a fogházudvaron vele együtt sétálva kijelentette: Délkelet-európai németjei vértanújaként szívesen hal meg.

DR. DOROGI FARKAS ÁKOS

Budapestnek 1944-ben demokratikusan, túlnyomó többséggel megválasztott polgármestere. Fiatal korától fogva a városházán szolgált és sorjában ismerte meg a legfontosabb osztályokat; leghosszabb ideig a polgármesteri titkárságot vezette. Világot járt, minden világnyelven folyékonyan beszélő, a világ nagy metropoliszainak sajátosságait ismerő, valóban felkészült polgármester volt. Minden törvényhatóságú város polgármesterének hagyományos, formális kötelessége volt a változó kormányok által fölébe kinevezett főispán, Budapesten főpolgármester udvarias üdvözlése. Ezt tette Farkas is 1944 őszén, Mohay főpolgármester beiktatásán.
Emiatt Németországból kiadták és otthon 10 évi fegyházra ítélték, de beteg szíve nem bírta ki a sok kínzást és kilenc év után a börtönben meghalt.
Farkasban a magyarországi görögkatolikusok országos vezetőjüket vesztették el és Budapest vértanúja

DR. EREKY KÁROLY

1919-ben rövid ideig közélelmezési miniszter volt Magyarországon. Erről igen kevesen tudtak. De híres volt a magyarországi kapitalista vezetők reakciós politikája hűvös tárgyilagosságú leleplezéseiről. Az egész világgazdaság szövevényes érdekhálózatait és egymásba kapcsolódásukat kitűnően ismerte. Elméjében csak úgy kergetőztek a gyakorlati gazdasági ötletek a magyar gazdaságpolitika mindig reformatórikus szolgálatában. Ilyen tehetséges gazdaságpolitikus, aki mindig antibolsevista volt, nem maradhatott életben. Már aggastyán volt, amikor az OSS kiszolgáltatta a budapesti kommunistáknak. Fegyházról-fegyházra vándorolt velünk, a sok kínzástól egyre jobban görbült, zsugorodott, de mintha semmi sem történne vele, mindvégig csak a gazdaságpolitika gyakorlati kérdéseiről beszélgetett, és a bolsevizmus ellen minél etikusabb gazdaságpolitika megvalósítására ösztökélt bennünket. A sok éheztetés és beteg szíve nyolc év után a fegyházban megölte.

DR. MATOLCSY MÁTYÁS

Egyetemi orvosprofesszor fia és szép középbirtok örököse. Mégis apjától semmit sem fogadott el, mert saját erejéből akart valaki lenni. Mérnöki oklevelet szerzett s közgazdasági egyetemi végzettséget. Ilyen előzmények után munkásként dolgozott Németországban, Franciaországban, Angliában és az USA-ban. Hatalmas

tapasztalatokkal és maximális reformtervekkel jött haza Magyarországra. A nemzeti vagyonmérleg új számítási módszeréről angol nyelven is megjelent könyve, valamint az adókimunkálás módszeréről szintén angolul megjelent könyvét Magyarországon alig vették észre. Ellenben felszisszentek radikális földbirtokreform-politikai könyvei és értekezései miatt. Alig harmincéves korában lett országgyűlési képviselő, de a felsőház néhány reakciós nagy birtokos mágnása még a köszönését sem fogadta a fiatal agrárreformernek. Mint képviselő, az őt követő csoporttal sorjában váltogatta pártállását aszerint, ahol a földbirtok-politikai reformok hirdetésére több tere nyílt. A végén, 1942-ben a kormánypártba lépett negyedmagával.
Németországból az OSS Budapestre szállította, ahol antibolsevista cikkeiért tíz évi fegyházra ítélték, de nem töltötte le, mert nyolc év után fiatal szívét a sok éheztetés és kínzás elhallgattatta.

TERNEGG KÁLMÁN

Szegény katonai tisztviselői családból származott, és a régi osztrák-magyar közös hadseregből tüzér századosként jött át a magyar királyi honvédségbe. Vezérkari minősítés nélkül, mint csapattiszt került a tábornoki karba, és kimagasló tüzérnevelői tudásával, valamint európai elterjedtségű tüzértechnikai találmányaival emelkedett fel a honvédség tüzérségi főfelügyelőségéig és vezérezredességig. A háború végén egy nem létező, csak íróasztal kartotékokban szereplő megszervezendő hadsereg parancsnoka lett, amely névleges beosztásától néhány hét múlva megvált. De Európaszerte elterjedt tüzérségi lőelemképző találmányától származó hírneve elég volt arra, hogy ezt a politikából a kis egyszeregyet sem ismerő vezérezredest az OSS Magyarországra szállítsa, ahol 15 évre ítélték.
Nem töltötte ki, mert 11 év után a váci fegyházban meghalt. Közben feleségét is bezárták, aki annak bánatára, hogy férje nem érte meg az 1956 októberi szabadságharccal járt kiszabadulást, október végén öngyilkos lett

DR. KISS KÁROLY

Budapest székesfőváros tiszti ügyésze, ügyvéd. Mindkét világháborúban a keleti harctéren harcolt. Oroszul tökéletesen tudott. A második világháború vége felé egy könyvben foglalta össze tapasztalatait: mennyit süllyedt az orosz nép a bolsevizmus következtében. A könyve miatt Németországba menekült, ahonnan az OSS kiadta a budapesti banditáknak, és tizenöt évi fegyházbüntetés szerzői honoráriumot kapott az antibolsevista könyvéért. A hosszú büntetést nem töltötte ki, mert a sok
verésünk során 1952 októberében olyan hatalmas pofont kapott, hogy két hónap múlva a toloncház kórházában meghalt. Hitbuzgó, mária-kongreganista katolikus volt.

És az amerikai OSS Martin Himler csoportja által a budapesti kommunista és kollaboráns csőcseléknek ad bestias kiszolgáltatott nagy vértanúk egy része után emlékezzünk meg néhány olyanról is, akik nem az USA ARMY OSS-ének és Himleréknek áldozatai.

HINDY IVÁN

A Budapesten maradt magyar királyi honvédség parancsnokaként német főparancsnokság alatt, a honvédség részéről 52 napig irányította Budapest védelmét. A védelem ezernyi hősiessége még nincs megörökítve. A sok közül csak néhány filmkocka: A Rákóczi-út egyik sarkán egy fiatal honvédtiszt egy géppuskával órákon keresztül egyedül tartott fel több század orosz katonát, csak

menyasszonya segített neki a gépfegyver állandó hevederezésében és hűtésében. Amikor már a környéken százával feküdtek a halott orosz katonák, a fiatal honvédfőhadnagyot is halálra sebezte egy golyó. Menyasszonya már nem menekülhetett el a nyomban előre törő orosz katonák elöl. Gyorsan felrohant a harmadik emelet sarokszobájába, és az ablakból hősi halott vőlegénye mellé vetette le magát. - Vagy: A Böszörményi-úton, a csendőrlaktanya előtt, egy csendőrezredes és két honvédtiszt fia díszbe, Attila-kabátba öltözve, minden kitüntetésükkel a mellükön feküdtek utcakövekből emelt torlasz mögé akkor, amikor már nem lehetett tovább tartani a környéket, és fegyverrel a kezükben addig lőttek a közeledő orosz katonákra, míg mindhárman hősi halált haltak... Az előbbi menyasszony apját 1946-ban vitték felakasztani, az utóbbi, a csendőrezredes özvegyét pedig a budapesti Gyűjtőfogházba zárták be. - Sokezernyi ilyen hősiességből tevődik össze nem Budapestnek, hanem Európának védelme... Mert már régóta tudja minden katonailag tájékozott ember, hogy a Szovjetunió hadvezetőségének (dacára Teherán és Yaltának) 1944 végi nyugateurópa-lerohanási tervét Budapest maroknyi védői akadályozták meg három hadseregcsoport lekötésével. Ez az 52 nap az európai hadtörténelem dicső fejezete.
Budapest magyar védőinek parancsnoka, Hindy vezérezredes a február 13-i kitörési kísérlet alkalmával fogságba esett. A győztes Malinovszky (aki ezért lett marsall) lovagias udvariassággal fogadta, és minden tisztelet megadásával szállíttatta a keleti front legyőzött seregei vezetőinek táborába, ahol szintén megbecsülésben volt része. De alig egy év után olyan honvágy fogta el, hogy a szovjet NKVD egyik vezetője figyelmeztetése dacára Budapestre szállíttatta magát. A pályaudvaron Péter Gábor bilincsbe verte Budapest védőjét, és közénk szállíttatta, rövid katonapolitikai fogság után. Itt, a budapesti ügyészség fogházában voltam vele egy cellában egy ideig. A szovjet fogadtatásról csak jót mondott. Budapesten az ellenkező végletbe jutott. A budapesti kommunista és kol laboráns csürhe ebben is túl akart tenni Moszkván, hogy bizalmat keltsen maga iránt. Ezért Hindy vezérezredest 1946 augusztus végén felakasztották. Kivégzésével akarták demonstrálni, hogy aki részt vett Magyarországnak a bolsevizmustól való fegyveres megvédésében, az mind hazaáruló...

DR. BALASSA BÁLINT

Fiatal csendőrfőhadnagy, jogi doktor, budapesti törvényszéki tanácselnök fia. Apját, anyját és egyetlen testvérét egyetlen bomba a szeme láttára ölte meg. Utána részt vett Budapest védelmében, és közben az ilyenkor garázdálkodó csőcselékkel is küzdött. Súlyos sebesülten ment le a Jászságba, ahol családja elvesztése folytán egyedül érezvén magát, egy kisbirtokos leányát álnéven feleségül vette. Sógornője nemsokára elárulta és letartóztatták. Csendőr főhadnagyot kommunisták nem hagyhatnak életben. De a tárgyalásra önként eljött két tanú: Mindszenty kardinális és Bajcsy-Zsilinszky Endre özvegye. A két hívatlan tanú népszerűsége miatt Balassát csak életfogytigra lehetett ítélni. De amikor mar az ügy elfelejtődött, három év múlva perújítással elővették, és kötél általi halálra ítélték. Felakasztásakor felhangzott zárkánkba utolsó szava: Éljen a Haza!

PÜNKÖSDY LÁSZLÓ

Székely származású vezérkari százados. Nyugatról egyik hatalom küldözgette felderítésre Magyarországra, míg végül is letartóztatták és halálra ítélték. Izzó magyarsága és predesztinációs kálvinista hite folytán közömbösen vette a halálos ítéletet. De hogy lelkileg megtörjön, hosszú hónapokig nem hajtották végre. Ez időben a budapesti Gyűjtőfogház egyik osztályán legalább 80-100 mártyrjelölt várt hónapok óta a kivégzésre. Közöttük egyazon zárkában Görgey és Pünkösdy századosok. Görgey katolizált, és hozzá hetenként bejárt egy régi, feudálkatolikus gondolkozású kanonoklelkész, aki ahányszor meglátta Pünkösdyt, mindig megkérdezte tőle: „Hát még mindig nem akasztották fel?" Pünkösdyt nem hagyta közömbösen ez a lelki tortúra, de ahányszor istentiszteleti találkozókon

szóba került, csak ennyi megjegyzése volt: „Csak ne pap mondaná..."
Éljen a székely nép! kiáltással állott az akasztófa alá.

KOVÁCS ENDRE

Budapesti tisztviselő és tartalékos főhadnagy volt. Részt vett 1921-ben a nyugat-magyarországi felkelésben, s 1938-ban a felvidéki felkelésben. Ez alkalommal kis csoport felkelővel átment a határon, és az akkor még ott levő cseh katonai alakulatok mögött egy őrzött hidat felrobbantott, mely alkalommal néhány cseh katona az életét vesztette. Kovács azután hazatéri Letartóztatták 1945-ben, de mindig tagadott, tanút pedig nem tudtak produkálni. Erre egyik délután kihívták egy üres cellába, ahol egy katolikus pap várta. Hivatkozott Kovács hitbuzgalmára és felajánlotta a meggyóntatást. Kovács gyónt, és bevallotta, hogy 1938-ban egy ellenséges állam hídjának felrobbantásánál néhány idegen katona esett áldozatul. Ha ez bún, reméli, hogy az Isten megbocsájtja... Másnap sokórás verés és kínzás után elébe tárták előző napi gyónásának egész szövegét tartalmazó jegyzőkönyvet, amelynek tartalmát elismerte.
1949 tavaszán akasztották fel. Kivégzése előtt ezzel búcsúzott el tőlem: Még ma imádkozom az Isten közvetlen színe előtt az itt maradt rabtársakért...

RÁAD ÁRPÁD

A magyar honvédség légierejénél ellenőr volt. Azon az álcímen tartóztatták le, hogy 1919-ben Orgoványnál sok zsidót meggyilkolt. Tanú nem volt. Csak egy harminchárom éves nő jelentkezett terhelő tanúnak, aki azt vallotta, hogy 29 évvel ezelőtt, 4 éves korában orgoványi szülei a kocsmába küldték, és ott látta azt a férfit, akit 29 évi változás után is felismer a szembesítés alkalmával. Ezen egyetlen tanú vallomása alapján, valószínűsítéssel Ráádot kötél általi halálra ítélték és sok hónap múlva kivégezték. Deák tábornok volt a cellatársa, akit utána végeztek ki.

HEGEDŰS ISTVÁN

Fiatalon nyugállományba ment tisztviselő volt, aki egy bútorfényesítő szabadalmával műhelyt nyitott, feleségével együtt budai bérházban lévő lakásán dolgozott és gyorsan megvagyonosodott. A bérház egyik lakója felajánlotta a tökével való betársulást. Hegedűs nem fogadta el. Évek múlva, 1944 őszén Hegedűs tartalékos hadnagyként a székesfehérvári honvédezrednél teljesített olyan szolgálatot, amely vasárnap is helyhez kötötte. Budapestre nem mehetett. 1945 nyarán letartóztatták. A feljelentő az volt, akinek betársulását elutasította. A feljelentő hamis tanúkkal igazolta, hogy Hegedűs motorbiciklin járt haza és a motorbicikliről, száguldás közben lövöldözgette le az országúton nyugatra gyalogló zsidókat. Hegedűs bejelentette székesfehérvári bajtárs-tanúit annak igazolására, hogy azon időben Székesfehérvárt szolgálati okokból soha sem hagyhatta el. A csőcselékből szervezett népbíróság Hegedűs tanúit nem hallgatta ki, csak a feljelentőét, és Hegedüst kötél általi halálra ítélte. A halálos ítélet végrehajtására tévedésből egy másik Hegedűs Istvánt vittek az akasztófa alá, akiről ott kiderült, hogy évek óta ott van letartóztatva, de még tárgyalása sem volt. Erre előállították a bútorpasztás Hegedűs Istvánt és felakasztották. A feljelentő pedig minden további nélkül birtokba vette a bútorpasztaüzemet, szabadalmat Most már úgy társult be az üzembe, hogy a tulajdonost felakasztatta (- tőkebefektetés nélkül).

DR. KISS GÉZA

Kiss budapesti tiszti ügyész bátyja, ügyvéd, 1914-ben pénzügyi tisztviselő volt. Önként jelentkezett katonának, de elutasították, mert jobb keze nyomorék volt Erre vonattal és gyalogosan kiment egy frontezredhez, ahol szívesen fogadták, végig harcolta 2 háborút, tizedesként, sok vitézségi kitüntetéssel és újabb hadi rokkantsággal. félszemmel jön haza. Az állami hivatalba természetesen nem vették vissza tisztviselőnek, mert egyszer már önkényesen elhagyta az állást. Erre jogász lett, és közben minden hazafias megmozdulásban, ahol életét kellett kockáztatni, részt vett. Nyugat-magyarországi felkeléstől a felvidéki felkelésig. Nekem is egyik politikai sajtóperemben ügyvédem volt.
Ilyen áldozatos hazafit nem lehetett életben hagyni. 1945-ben a kommunista politikai rendőrség letartóztatta, és az Andrássy-út 60-ban agyonverték.

RUSZKICZAY RÜDIGER IMRE

Az osztrák-magyar monarchia közös hadserege vezérkarából került át a honvédvezérkarba, amelyben bámulatos sokoldalúságé technikai ismereteivel és szervező képességével az anyagi főcsoport vezetője, majd vezérezredesként a honvédelmi miniszter állandó helyettese és az egész hadiipar irányítója lett. Ez utóbbi miatt a német hadsereg 1944 március végén letartóztatta, és Magyarország nyugati részébe zárta, a sopronkőhidai dologházba. A következő évben a szovjet hadsereg előnyomulása ott találta. Ok is letartóztatták, és elvitték Moszkvába, ahol járóképességét elvesztette. Most már testileg hasznavehetetlen rokkantként Magyarországra visszaküldték. A Kremlt mindig túl-kiszolgáló budapesti bérencek és kollaboránsoknak ez nem volt elég, tehát most már ők tartóztatták le, és a hadiipar irányítása miatt 5 évre ítélték. Évekig voltam vele együtt. A haditechnika egész európai fejlődését kitűnően ismerte, de a politikáról fogalma sem volt. Ellenben nagyon hitbuzgó katolikus volt Ez pedig másik nagy bún. Az öt év lejártakor nem engedték ki a magatehetetlen, járni sem tudó vezérezredest, hanem internálták. Az én 7 éves fegyházbüntetésem letelte után a kistarcsai internáló táborban újból egy ágyba kerültem vele, (mert az ágyban 2-3 internált aludt). Az internálótábor feloszlatásakor az utolsó tíz között engedték el őt is, engem is. De akkor sem engedtek vissza Budapestre, hanem Buda környékére deportálták. A moszkvai fogságban emlékül kapott betegségében, amely közel 10 évi fogsága alatt továbbfejlődött, csak a mély vallásosságából merített hitétől erősítve halt meg a magyar honvédség legkitűnőbb haditechnikusa és egyetlen anyagi stratégája.

ZÁCH EMIL

Szintén az osztrák-magyar vezérkarból került át a honvéd vezérkarba. Egész élete alatt alig volt csapatszolgálaton, mindig vagy a vezérkarban, vagy a honvédelmi minisztériumban. Vezérezredességig haladva, utolsó éveiben a Legfelsőbb Honvéd Hadbíróság elnöke volt A II. világháború közepén ment nyugállományba, és míg sok haszonleső tábornok nyugdíjpótlékot keresve nagy hadiüzemek és vállalatok élére tolakodott, azalatt ő kitűnő katonairól tehetségével egy budapesti reggeli lapnak mindennapos katonai rovatvezetője és katonai publicistája lett. A szerkesztőségben évekig találkoztunk és megbeszéltük a hadihelyzetet Sztálingrád után ő is számolt a vereséggel, de cikkeiben nem adott annak kifejezést A győzelmi hit fenntartását a háború végéig a legfontosabbnak tartotta. A német hadsereg tábornokai között sok régi barátja volt, de valósággal elzárkózott tőlük, nehogy bárki is azzal a gyanúval illethesse, hogy az egykori német kapcsolatai miatt támasztja alá naponként a győzelmi hitet. Meggyőzően hirdette, hogy bármilyen -izmus, bármilyen politikai eszme hatja át Németországot, a német katonai hatalom az egyetlen Európában, amely a bolsevista inváziót fel tudja

tartani. Éppen ezért a leghatározottabban elítélte a bolsevizmussal való bármilyen kompromisszumot, vagy éppen szövetkezést (Teherán, Yalta). Hivalkodásmentes, de mélységes katolikus hite is tiltakozott a bolsevizmussal való kiegyezés ellen még akkor is, amikor a Szovjet hadereje Magyarország határait átlépte.
A mindnyájunknál szerényebb barátommal a bolsevista börtönben újból összekerültem. Rákos beleivel sokat szenvedett, de uralkodott magán, és soha sem a maga bajáról beszélt, hanem egy nagy katonai koalíciós háborúról amely a szovjet kipusztításával jóvá teszi Teheránt és Yaltát, hogy utána az egész Európában és a kommunista területen megindulhasson az általa elképzelt hatalmas keresztény renaissance. Lelke egy pillanatig sem tört meg, de a börtönben szerzett kór testét elpusztította...

BÁCSKAY-BENCSIK BÉLA

A legközelebbi vértanú barátaim sorában nem feledkezhetem meg filozófus barátaim közül az egyetlen vértanúról, akit a bolsevisták pusztítottak el. Születési nevén Bencsik Béla m. kir. pilóta őrnagy, filozófus nevén pedig Bácskay Béla. Könyveinek alapján egymást figyelemmel kísértük, míg 1941-ben közvetlen barátságot is köthettünk. Ő hozott filozófiai síkon közel egymáshoz Imrédy Béla, szintén vértanúvá lett miniszterelnökkel már 1941-ben.
Bencsik hivatása szerint pilótatiszt volt, és sok vakmerő repülést vállalt a keleti fronton, hogy ennek révén is minél több szabadságot vehessen ki filozófiai tanulmányainak, amelyeket többnyire német egyetemeken végzett. Ilyen útjai előtt és után, valamint újabb filozófiai művei megírása előtt egy-egy estére meglátogatott, hogy velem a tárgyat megbeszélje. A honvédség büszke lehetett volna egyetlen filozófus tisztjére, de a bürokratikus nehézségek, írásai szakszerűtlen cenzúrázása elkerülése miatt a Bácskay nevet használta. Legkitűnőbb filozófiai műve (Rend vagy káosz) német nyelven is megjelent, és a vérben sem integrálódó Európa ellen filozófiai vádirat volt, mit akarnak? Rendet? Vagy káoszt? Tisztultabb szellemiségű és integrált Európát? Vagy dezorganizáló és bestializáló bolsevizmust?
Bencsik a háború alatt hozzá méltó műveltségű nőt vett el feleségül Dél-Steierből, és új feleségének szüleihez ment egy újabb filozófiai művet feldolgozni 1943 nyarán, amikor a Balkánról felportyázó partizánok őt és apósát lelőtték.
Benne a honvédség egyetlen ismert katonafilozófusa veszett el.

PÁTER KÁROLYI BERNÁT

Békési parasztcsalád gyermekeként került a Szent Ferenc Rend (OFM) capistranus provinciájának tagjai közé. Az első háborúban tábori lelkész. Azután több helyen pasztoráló szerzetes. 1929-ben Kínába ment misszióra, és Lengshuitanból sok száz kilométerre kiterjedően egy évtizeden keresztül fejti ki hittérítő tevékenységét kínai nyelven és Massi Jenő hankowi ferences püspöktől kapott kínai névvel: Tya-lo-li, ami vígkedélyűt jelent. Hazatérve az OFM kecskeméti zárdájának, 1945-től (1950-ben történt letartóztatásáig) a budapesti zárdának volt házfőnöke. Angol nyelvismerete és a kínai változások iránti érdeklődése összehozta a budapesti angol követség egyik tagjával, amely éppen elegendő jogcímül szolgált arra, hogy - mint annyi más ártatlan hazafit, őt is - kémkedésért elítéljék. 1952-ben 8 hónapig voltam vele egyazon cellában. Ezen idő alatt közeli lelki barátságba jutottunk, mert a ferencesekkel 1912 óta annyi kapcsolatom volt, hogy egész sorozat közös barátunk emléke is összefűzött. Bernát atya 1952-ben már testileg reménytelen állapotban volt. Régi lábbénulása miatt alig tudott járni. Tüdeje és szíve kezdte felmondani a szolgálatot. De ahányszor nagy baj volt, mindig felvidult aszkéta lelke. Egyszer egymás mellett voltunk vasba kifeszítve éjjel a folyosón: Bernát atya, a jezsuita provinciális, én és mások. A többiek nagy része néha állati hangon üvöltöttek fel a fájdalomtól. De a jezsuita provinciális méltóságteljes nyugalommal imádkozott, Bernát mosolyogva

imádkozott, és kért, hogy én is (szintén mosolyogni szoktam a kínzások közben) vele együtt imádkozzam nemzetünknek a pokoli uralom alóli felszabadulásáért és a katolikus egyház megerősödéséért. Ugyanezen év nyarán egy alkalommal valamennyiünket megvertek. Amikor sorjába mindenki jelentkezett a vörös sintérek szigete mellett, mindenkinek meg kellett mondania a foglalkozását. Én nem mondtam meg a valót, ezért egy hatalmas pofonon kívül csak a hátamat szaggatták fel néhány helyen véresre. De Bernát atya büszkén mondta: „Ferencrendi szerzetes vagyok!" Erre földre tiporták, és addig rúgták, öklözték, míg bordái betörtek és orrán, száján folyt a vér. Mikor a verés után felmásztunk a zárkába és megbeszéltük a történteket, sugárzott a boldogságtól hogy Krisztus szenvedésében részesülhetett
Egy más alkalommal, mikor órákon keresztül addig guggoltattak és pofoztak, amíg lábizmaim gyulladásba jutottak, egész éjjel vizes törölközővel borogatott a zárkában.
Nagyon kilátástalan egészségi állapota dacára még nagy tervekkel foglalkozott, de azért figyelmeztetett, hogy ha börtönben halna meg, a ferences rend segítségével két tervét valósítsam meg:
1. a budai Pasaréten egy templomot a bolsevizmus összes magyar vértanúi számára, ahová minden április 4-én, a nemzeti gyász napján felekezeti különbség nélkül zarándokolhat minden magyar, és
2. a bolsevizmus magyar ferences vértanúiról egy emléküket megörökítő könyv világnyelveken.
Drága Bernát barátom már 1952 novemberében, mikor elváltunk, olyan sovány, sápadt gyenge volt, hogy életbenmaradását nem reméltem. Mégis további két évet szenvedett a fegyházban és csak 1954 március 2-án adta vissza jóságos lelkét a Teremtőnek.

AZ APÁM

Szerénységének megfelelően utolsó helyre hagytam az apámat, Málnási Edét 1914-1932-ig a Brassó 2., illetőleg Debrecen 2. sz_ postahivatalban a postai vámkezelő osztályt vezette, mint legkisebb státusban lévő postatisztviselő. Amikor Mailáth Gusztáv erdélyi püspök 1912-ben máriakongreganistává avatott, ugyanakkor édesanyámmal együtt ő is kongreganista lett, és egész életében a rózsafüzért imádkozva aludt el. Anyámat 1936-ban autóbusz gázolta halálra, így apám egyedül maradt A politikához nemcsak nem értett, de érzéke sem volt hozzá. Ennek dacára kizárólag az én régi antibolsevista nevem miatt, 1945 április végén egy csavargó, bádogos segédből önmagát egri rendőrkapitánynak előléptetett bűnöző letartóztatta 79 éves apámat, Kriston püspököt, az alispánt és a polgármestert az egri vázban, és ott július elejéig kínozta őket Apámat verte a legtöbbet annyira, hogy (az élve maradt szemtanúk még 1946-ban is azt mondták) csak a fehér szakálláról lehetett reá ismerni, véres, foltos arcára és fejére. Az éheztetésnek is sajátos módszerét alkalmazták. Naponként egyszer adtak levest, de egészen forrón és nem edénybe, hanem a tenyérbe öntötték. Ha nem bírta a bőre a forró levest, vagy nem szürcsölte le elég gyorsan, akkor teljesen éhes maradt. Ilyen legyöngített, és főleg fejsebeitől vérző állapotban szállították le az egri várból az egri szürke nénék (apácák) kórházába, (ahol minden apáca jól ismerte). 1945 július 8-án, harmadnapra sebeitől származó borzasztó kínok között, szentáldozás és az utolsó kenet szentségének felvétele után megszabadult testi szenvedéseitől. Temetésére a kis város lakossága majdnem teljes létszámmal kivonult, annak bizonyítására, hogy nem a rablógyilkosokhoz tartoznak, hanem a vértanúkhoz. A szemeit lefogó apáca bizonysága szerint utolsó szava az én keresztnevem és Krisztus volt.
Összesen két tárgyi emlék maradt meg tőle: fényképe és az 1939 augusztus 14-i mátraverebély-szentkúti Mária-búcsúra írt imaszövege:
„Ezen a szent helyen felajánlom imáimat a bűnösökért, hogy megtérjenek. "
A magyar posta és Földünk minden máriakongreganistájának vértanúja.

EPILÓGUS

Ezen csekély lélekmozaikozás után fogjuk közös nevezőre magyar és keresztény mártyrjaink közös tulajdonságait. Egyetlen egy sem volt közöttük gazdag. Valamennyien szociáletikumot kívántak népük számára.
Ki kellett őket irtani, mert a Világosság fiai voltak (Máté 5,13).
Ki kellett őket irtani, mert gyűlölték a rosszat és ragaszkodtak a jóhoz (Rom. 12, 9).
Krisztusért üldözték őket! (János 15, 20-21).
Legfőbb értéket találtak: az Istenért való igazságtalan bántalom elviselésért (1. Péter 2. 19).
Az a kegyelem jutott számukra, hogy nemcsak higgyenek Krisztusban, de szenvedjenek is érte (Fil. 1, 29).
Örvendtek, hogy részt vehettek a Krisztus szenvedéseiben (L Péter 4, 12-13).
Nem féltek megölőiktől (Máté 10, 28).
Nem kellett nekik sátáni kegyelem, mert elég volt nekik az Isten kegyelme (2. Kor. 12, 9).
Az életük Krisztus volt, s a meghalás nyereség (Fii 1,21). Annyira szerették népüket, hogy életüket adták értük (János 15, 13). Krisztus helyet készített nekik (János 14.2). Krisztussal szenvedtek, ezért meg is dicsőültek (Rom. 8,17).
Legyen áldott magyar és keresztény lelkük!
És mi, akik az Isten kivételes kegyelméből megmaradtunk, elmondhatjuk:
Megmaradtunk, mint halálra szántak. összevertek, szomorkodók, szűkölködők - de mindig derűsek és sokat gazdagítók (2. Kor. 6, 9-10).
Budapesttől New Yorkig: mindenütt nyomorgattattunk, - de meg nem szoríttattunk Kétségeskedünk, de kétségbe nem esünk Üldözést szenvedünk, de el nem hagyatunk Tiportatunk. de el nem veszünk (2. Kor. 4, 8-9). Teherán és Yalta óta igazolva látjuk a krisztusi igazságot: Ha vak vezet világtalant, mindkettő verembe esik (Máté 15, 14).
De nemcsak hisszük, tudjuk is, hogy győz az Isten a perbefogói fölött (Rom. 3,4). Isten megtorolja az igazságtalanokat (Jel. könyve 18, 20).
Az Istenért megölt vértanúk már nem sokáig várakoznak (Jel könyve 6, 9-11).
A vértanúk özvegyeinek és árváinak szomorúsága örömre fordul (János 16,20).
A nagy Babilonon egy óra alatt beteljesedik az Isten ítélete (Jel könyve 18,10).
A pogányok városai nagy robajjal omlanak le (Jel. kv. 16, 17-21). A sötétség fiai hirtelen pusztulnak el (1. Thess 5, 3).
És a megtorlás után felharsan a hetedik égi diadalmas harsonaszó (Jel könyve, 11, 15-19).
És a megmaradtak végre együtt zengik: Dicsőség a magasságban Istennek,
És békesség a földön a jóakaratú embereknek! (Lukács 2, 14).